

Belföldi hírek

1976. május 19. s z e r d a

bb.1. hetvenöt éves a fővárosban az iskolai egész napos
nevelés

i/dg/gk/a/-cz

1976. május 19.

hetvenöt évvel ezelőtt, 1901 májusában született meg a határozat a fővárosban az első, főhivatású nevelővel dolgozó napközi otthon felállítására. a napközi az év szeptemberében a vi. kerületben, a mai felsőerdősor -színyei merse utcai iskolában kezdte meg működését. a következő tanévben már 32 iskolában, 50 napközis csoportban, étkeztek, ,, melegedtek, ,, és, ,, nevelődtek, ,, a ,, szegény sorsu, ,, gyerekek. az első napközi tehát - a múlt század kilencvenes éveiben kezdődött próbálkozásokhoz hasonlóan - elsősorban szociális, karitativ, jellegű intézmény volt, s mint ilyen, csupán nevében elődje a mainak. a 75 év a szociális intézmény nevelőintézménye alakulásának a története, s ez a folyamat még nem ért véget.

a 75. évforduló alkalmából a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya a fővárosi pedagógiai intézettel karöltve októberre átfogó szakmai tanácskozássorozatot és módszertani kiállítást készít elő. a napokban járt le a gyakorló pedagógusok számára meghirdetett pedagógiai pályázat beküldési határideje, harminc, az egész napos nevelés különböző kérdéseiről szóló pályamunka érkezett. értékelésük megkezdődött, eredményt októberre hirdetnek. hamarosan napvilágot lát a napközis gyerekekhez intézett pályázati felhívás is: a szabadidős foglalkozásokon készített legszebb munkáikat várják az őszi kiállításra.
/folyt.köv./

bb.1. hetvenöt.....folyt./-a

a fővárosban évről-évre jelentős összegeket fordítanak a napközi otthonokra. a fővárosi tanács erre a célra csupán az elmúlt hat hónapban tíz és félmillió forintot adott és ebből öt és félmillió forintot a különösen nehéz szociális környezetben dolgozó általános iskolák napközi otthonainak fejlesztésére fordítanak. előtérben a hálózat fejlesztése áll, de a figyelem középpontjában van a szintkülönbségek kiegyenlítése, a differenciált fejlesztés is.

az utóbbi éveket az egyenletes és a folyamatos fejlődés jellemzi. míg egy évtizeddel ezelőtt mintegy 43 és félezer általános iskolai tanulót vettek fel napközibe, ma több mint 63 800 részese az egész napos nevelés valamilyen formájában. gond viszont, hogy mind az életkor, mind a földrajzi megoszlás szerint rendkívül nagy a szóródás.

a mennyiségi növekedés mellett a szakemberek nagy figyelmet szentelnek az iskolai egésznapos nevelés tartalmi munkájának a fejlesztésére. a mintegy 2300 egész napos nevelésben részesülő gyermekcsoport túlnyomó része a hagyományos napközibe jár, ahol a tanórán kívüli időben, egész éven át egy nevelő foglalkozik velük. annak érdekében, hogy a napközi otthoni nevelésben kialakult korszerű módszerek az általános iskolai nevelés szerves részévé váljanak, néhány éve új szervezeti formákat alakítottak ki. a jelenlegi mintegy 560 iskolaotthonos csoportban főleg az első és második osztályos gyermekeket foglalkoztatják. ez a módszer a két alsó osztályban már tuljutott a kísérlet stádiumán. itt a tantárgyakon és a szabadidős foglalkozásokon két pedagógus osztozik, ugyanaz a nevelő vezeti a tanórákra való felkészülést, aki a megfelelő tantárgyból a tanórán is tanította a gyerekeket.

három éve indult országosan elsőként a fővárosban a hagyományos napközit és a tanulószobát helyettesítő ugynevezett általános iskolai klubfoglalkozási kísérlet, s jelenleg 29 iskola 62 tanulócsoportjában folyik eredménnyel. különösen gazdag ezekben az iskolákban a szabadidős foglalkozás, jellemző, hogy egy-egy iskolában átlagban 17a-féle klub működik.

/folyt.köv/

bb.1./ hetvenöt.....2.folyt./-a

a fővárosi napköziotthoni hálózat a számottevő fejlődés ellenére sem tudja az igényeket kielégíteni. az illetékesek tavaly mintegy 2400 kérelmet voltak kénytelenek elutasítani, lényegesen többen vannak azonban, akik igénybe vennék az egész napos nevelést. gond a helyiséghiány, ma már nagyobb gond azonban a pedagógushiány.

a jelenlegi 2289 napközis nevelő mintegy 14 százaléka elérte a nyugdíjkorhatárt vagy nyugdíjjogosult és 353 képesítés nélküli nevelő működik a fővárosi napközikben.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága hat éve határozott hozott a napközis nevelő-oktató munkaszínvonalcsökkenésének megakadályozására, illetve annak emelésére. eszerint minden, újonnan napközis beosztásba kerülő nevelő egy 45 órás alaptanfolyamot végez el. a fővárosi pedagógiai intézet ezenkívül számos továbbképző tanfolyamot hirdet meg rendszeresen napközis nevelőknek. ezeken elsősorban a gyerekek szabadidő-tevékenységének vezetésére készítik fel a pedagógusokat, elsősorban érdekes és hasznos gyakorlati munkaformák alkalmazását sajátítják el. /mti/

..-

bb.2. közlekedésbiztonsági hetek a fővárosban - kresz-séták óvodásoknak

i/-dobn/a/-cz

1976. május 19.

a fővárosban megkezdődött a közlekedésbiztonsági hetek rendezvény-sorozata. a programban - amelyet a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács állított össze - kiemelt helyen szerepel az ifjúság helyes közlekedésre tanítása, nevelése.

a legkisebbek, az óvodások a legalapvetőbb tudnivalókkal ismerkednek; a három évesek a járda és az uttest fogalmával, rendeltetésével, a buszok és a villamosok megállóhelyi tábláival.

/folyt.köv./

bb.2./ közlekedésbiztonsági.....fooyt./-a

a négy-öt évesek már a forgalomban résztvevő járműveket - a mentőket, a tűzoltókocsikat - különböztetik meg és tanulják a közlekedés szabályait. a tudnivalókat játszva sajátítják el, tudniillik a tanért vállalat különböző személtetőeszközöket készít az óvodások részére. a rajk lászló utca 81. szám alatti gyermekintézményben, kresz sétákon, vesznek részt a kicsinyek, akik az óvónénikkel együtt kísérik figyelemmel az utcákon közlekedő gyalogosokat és kocsikat. emellett a gyerekek az óvoda udvarában teljesen szabályos rendőri forgalomirányítást játszanak.

a középiskolákban most különös gondot fordítanak a diákok kresz-ismereteinek felrissítésére. a nyári szabadság idején ugyanis sok 14-18 éves fiatal szenved balesetet. tavaly júliusban és augusztusban például 71-en sérültek meg; ebből 23-at maguk okoztak. a baleseteknél egy fiatal meghalt, 15-en súlyosan megsérültek. a balesetek többnyire azért fordultak elő, mert a fiatalok nem adták meg az elsőbbséget, a kerékpárokkal szabálytalanul kanyarodtak, illetve gyorsan hajtottak.

a közlekedésbiztonságért, a gyerekek védelméért egészen újszerű módszert valósított meg az fkb. a budapesti rendőrök és önkéntes rendőrök képeslapokon értesítik a szülőket gyermekének szabálysértéséről, helytelen közlekedéséről./mti/

új
bb.4./ munkáslakások sajszentpéteren

vid/fm/a/-cz

1976. május 19.

csaknem ötmillió forinttal segíti az ötödik ötéves terv időszakában a sajszentpéteri üveggyár dolgozóinak lakásépítését. a most kezdődött tervidőszakban több mint száz család jut majd sajszentpéteren új otthonhoz.

az idén már huszonketten - főleg fiatalok - veszik igénybe a vállalat támogatását. a pénzügyi támogatáson kívül az egyéni építetők a vállalat kedvezményesen kapható használt anyaggal és fuvarral is segíti.

az ötödik ötéves tervben az új lakások építésén kívül megkezdik a régi üveggyári kolónia szanálását is. 1976-ban a lebontásra ítélt öreg házak helyett huszonöt korszerű, egészséges lakás építését kezdik meg./mti/

- 4 -

bb.3. művészet és elmélet - egy újjáalakult könyvsorozat

i/ró/fe/pr/a/-cz

1976. május 19.

újjáalakult és kibővült a corvina kiadó művészet és elmélet sorozata. a könyvfüzében a művészettörténetírás klasszikusainak - ezen belül különösen a marxista művészet - szemlélet képviselőinek -, valamint a világ legjelentősebb művészeinek forrásértékű írásai, cikkgyűjtemények világítják meg egy-egy művészeti csoportosulást, egy-egy kiemelkedő művészegénység tevékenységét. a sorozat megváltozott formátuma és nagyobb terjedelme bővebb és tetszetősebb illusztrációs anyag közlésére ad módot.

az ünnepi könyvhétre napvilágot látó két kötet jelzi a sorozat célját, törekvéseit. eszmék harca az esztétikában - a kötet a szocialista országok művészeti kiadóinak közös kiadásában jelenik meg, s nyolc ország legkiválóbb művészetelméleti íróinak tanulmányait tartalmazza. az írások a művészet társadalmi jellegével, a filozófiai irányzatok és a művészet kapcsolatával, a tudományos-technikai forradalom és a művészet összefüggésével foglalkoznak. a kötetben három magyar szerző - szigeti józsef, fukász györgy és németh lajos - tanulmánya kapott helyet.

festő voltam és vagyok - ez a címe a sorozat másik kötetének, amely kmetty jános, a közelmúltban elhunyt festőművész önéletrajzait tartalmazza. képzőművészetünk egyik legnagyobb egyéniségének életpályája rajzolódik ki az 50 képpel díszített kiadványban./mti/

-.-

bb.5. utépités - számítógéppel

vid/fm/a/-cz

1976. május 19.

érdekes, a gyakorlati életben is hasznosnak ígérkező kísérleteket végeznek a nyiregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskola számítástechnikai központjának munkatársai. a kpm és a közutépitő vállalat megbízásából utépitéssel kapcsolatos vizsgálatokat végeznek. azt tanulmányozzák, hogy az aszfalt készítéséhez milyen optimális arányban kell adagolni a különféle szükséges összetevőket úgy, hogy az elkészítendő utburkolóanyag jó minőségű és egyúttal olcsó is legyen. a többszáz különböző matematikai műveletet igénylő számítás eredményeként ugyanis jelentős alapanyag megtakarítást érhetnek el az építők.
/folyt.köv./

- 5 -

bb.5./ utépités.....folyt./-a

ugyancsak számítógéppel vizsgálják a megrongálódott, erősen elhasználódott közutak felújításához szükséges anyagmennyiséget is. az előírt szabványokon belül a gép számítja ki, határozza meg a rekonstrukcióhoz felhasználandó anyaghányadot.

a számítógépes kísérletek eredményeit a megrendelők már mindennapi munkájukban is sikerrel használják fel, hiszen a gép jelzései,, instrukciói,, alapján készítik a 36-os számú főközlekedési ut nyiregyháza és tiszavasvári közötti szakaszának felújítását, új részeinek építését./mti/

-. -

bb.6. kamaz-kürtök a veszprémi bakony művekből

vid/fm/a/-cz

1976. május 19.

a veszprémi bakony művek utnak indította első szállítmányait a kámai új autógyárba. a kamaz teherautók részére ugyanis veszprémben gyártják a magas és a mélyhangu kürtpárokat. ebben az esztendőben nyolc és félezer kürt-garnitúrát szállítanak, s 1979-től pedig már évi 50 ezer garnitúrát gyártanak a kámai autógyár részére. ezzel a termékkel egyébként tovább bővült a bakony művek termékskálája, hiszen eddig meg nem gyártottak harsóna-kürtöt./mti/

-. -

bb.7. csaknem másfélszeresére növeli a paradicsom, a bab és a napraforgó terméshozamát - nagyhatású új szert állított elő a nevik

vid/fm/a/-cz

1976. május 19.

a nehézvegyipari kutató intézet szakemberei új nagyhatású szert állítottak elő, amelynek alkalmazásával a laboratóriumi és az üzemi kísérletek tapasztalatai szerint csaknem másfélszeresére növelhető a paradicsom, a bab és a napraforgó terméshozama. a nevirol elnevezésű terméshozam-fokozó anyag vizsgáztatását befejezték, s az eredmények egyértelműen jó tulajdonságait bizonyítják. a toxikológusok megállapították, hogy a növényekben 2-3 hét alatt teljesen lebomlik, a biológusok pedig azt tapasztalták, hogy elsősorban a virágok kötődését teszi teljesebbé és ezáltal növeli a hozamot. a mezőgazdasági kísérletek tanúsága szerint kipermetezhető levéltrágyával és növényvédőszerrel kombinálva is.
/folyt.köv./

- 6 -

bb.7./ csaknem.....folyt./-a

különösen szembetűnő a napraforgó termésének növekedése; segítségével elérték ugyanis, hogy a tányérok ne csak a külső peremükön növeljék erőteljesre az olajtartalmu magvakat, hanem a napraforgótányér teljes felületén. az új anyag hatásának tulajdonítható, hogy alkalmazásakor megszűnt a napraforgótányérokon gyakori rothadás is. a nevirol-ból rendkívül kis mennyiséget kell felhasználni. a szakemberek becslése szerint a hazai igény alig 50-100 tonna. éppen ezért a viszonylag kis volumen gyártására nehezen találnának partnert. a nevik most saját kísérleti üzemében rendezkedik be az értékes új anyag gyártására./mti/

-. -

bb.8. fennállásának 600.évfordulójára készül mezőtúr

vid/fm/a/-cz

1976. május 19.

a nagykunság ősi városa mezőtúr alapításának 600.évfordulójára készül. a városalapító oklevelet nagy Lajos király 1378-ban keltezte és látta el kézjeggyel. a sok történelmi sorsfordulót megélt város társadalma a szocialista építőmunka jegyében készül a jubileumra. városszépítő mozgalmat indítanak, a város egész lakosságát bevonják a fejlesztési munkákba.

a tervek szerint az évforduló alkalmából tudományos és művészeti seregszemlét is tartanak, s bemutatják mezőtúr fejlett iparának és mezőgazdaságának eredményeit. tudományos ülések-re kerül sor és bemutatkozásra hívják meg a városból elszármazott művészeket, megrendezik továbbá a könyv ünnepét, a honismereti hónapot, a szövetkezeti dalostalálkozót és a főiskolai napokat./mti/

-. -

bb.9. osztrák-magyar közös haltelepítések a fertő-tón

vid/fm/a/-cz

1976. május 19.

az osztrák és a magyar halászok öt évre szóló együttműködési terv alapján közösen végzik a haltelepítést a fertő-tón. a magyar-osztrák ipari műszaki együttműködési vegyesbizottság jóváhagyásával a győri előre halászati szövetkezet, a tó ausztriai oldalán működő halászati szövetkezettel és a burgenlandi halászati felügyelőséggel abban állapodott meg, hogy évenként 1 millió 600 ezer forint értékben végeznek haltelepítéseket. a közös telepítési költségek 75 százalékát az osztrák, 25 százalékát pedig a magyar fél viseli. az osztrák vízfelület ugyanis háromszorosa a magyarénak.
/folyt.köv./

- 7 -

bb.9./ osztrák-magyar.....folyt./-a

a megállapodás azt is rögzíti, hogy az osztrák halászok angolnát, a magyarok pedig kétnyaras pontyot és előnevelt süllőt telepítenek a tóba. az idei telepítéseket már a megállapodás alapján végezték el. a fertő-tó értékes angolna-állományának növelésére 4 millió gyufaszál-méretű angolna került a tóba. ezeket a parányi halakat három éven át nevelik mesterségesen. a kihelyezés után azután gyorsabban növekednek, de még további 3-5 évnél kell eltelnie, mire kifogható méretűvé gyarapodnak. a magyar halászok a megállapodás előtt is intenzív telepítéseket végeztek, s több éve a különböző halfajták mellett angolnát is helyeztek ki a tóba. a megállapodás most a ponty-és a süllő-telepítést bizta a magyar halászokra. az ötéves haltelepítési együttműködés elősegíti a fertő-tó élővilágának megőrzését is./mti/

--

bb.10. baltás betörő - két és félévi szabadságvesztés

i/bc/gk/a/-cz

1976. május 19.

nem sokkal azután, hogy büntetéséből szabadult az 54 éves balatinác z jános, fölkereste volt börtöntársa szüleit, s tőlük fiuk tartozása fejében átvett 450 forintot. az így kapott pénzt gyorsan elfogyott, s ekkor elhatározta, hogy betör a házaspár lakásába. elhatározásában közrejátszott az a volt börtöntársától szerzett értesülése, hogy szülei lakásában nagyobb értékek találhatóak. egy délután végre is hajtotta tervét: a drótkerítés alatt bebújt az udvarra, majd a fáskamrában baltát vett magához, azzal betörte a konyhaablakot, s behatolt a lakásba. oda-bent kutatott, s több szekrényből különféle ingóságokat szedett össze. a többi között ruhaneműeket, fényképezőgépet, több pipát, gázöngyújtót, villanyborotvát és egyéb használati tárgyakat zsákmányolt, mintegy 7500 forint értékben. ezeket két táskába rejtette, majd a csomagokkal együtt eltávozott. a lopott holmival tatabányára utazott, de rövidesen elfogták, s az eltulajdonított ingóságok nagy részét tőle lefoglalták.

a központi kerületi bíróság balatinác z jánost - a többi között figyelembe véve, hogy visszaeső - két és félévi szabadságvesztésre ítélte.mti/

--

- 8 -

9

bb.11. nemeslaki tivadar beszéde

sz/gk-/a/-cz

1976. május 19.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk n e m e s l a k i t i v a d a r kohó-és gépipari miniszter beszédét, amely a bnv szerdai megnyitóján hangzik el. a beszéd közzélése feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

a miniszter köszöntötte az mszmp központi bizottsága és a kormány megjelent tagjait, a diplomáciai testület képviselőit, a külföldi és hazai kiállítókat, a vendégeket, majd a következőket mondotta:

- örömmel állapítom meg, hogy ez évben is változatlanul élénk az érdeklődés a legkorszerűbb hazai és külföldi beruházási javakat felvonultató szakvásárunk, e legjelentősebb nemzetközi kereskedelmi találkozónk iránt. ez tükröződik abban, hogy ez alkalommal több mint 1800 hazai és külföldi kiállítót üdvözölhetünk 27 országból, köztük olyanokból, mint ausztrália, finnországnak, kanada és norvégia, amelyek tavaly még nem szerepeltek a vásár részvevői között. bizonyítéka ez annak, hogy a nemzetközi közvélemény kedvezően ítéli meg a fejlett szocializmust építő magyarország társadalmi, gazdasági eredményeit, amelyekről a tavaly lezárult negyedik ötéves tervidőszakot összegező adatok tanuskodnak.

a népgazdaságnak változatlanul legdinamikusabban növekvő ágazata a külkereskedelem. a legutóbbi tervidőszakban nemzetközi árucseret forgalmunk - bár részben a világpiaci áremelkedések hatására - évente átlagosan 15 százalékkal nőtt, s volumene 1975-ben több mint kétszer akkora volt, mint 1970-ben. ha figyelembe vesszük, hogy a világgazdaságban az utóbbi években végbement változások hátrányosan hatottak ki a magyar népgazdaságra is, az elért eredmények tükrében megállapíthatjuk: gazdasági fejlődésünk egészében vége töretlen, s együtt jár a lakosság életkörülményeinek folyamatos javulásával.

az ideai tavaszi budapesti nemzetközi vásár jelentőségét, kiemeli az a tény, hogy arra az ötödik ötéves tervidőszak első évében kerül sor, amikor minden területen nagy erőfeszítéseket teszünk a tervben meghatározott célok eléréséért.

/folyt.köv./

- 9 -

o

bb.11./ nemeslaki tivadar....1.folyt./-a

e célkitűzések között különösen fontos helyet foglal el a külgazdasági feladatok teljesítése. a tervelőirányzatok 1976-1980 között a külkereskedelmi forgalom 45-50 százalékos növelését írják elő, ami folyó árakon mintegy kétszeres emelkedést jelent. ezeket a feladatokat úgy kívánjuk megoldani, hogy egyúttal a gazdasági egyensúly alakulását is kedvezően befolyásoljuk. e célok megvalósításához reális alapot nyújt a népgazdasági tervben megfogalmazott gazdaságpolitika, amelyben kiemelt hangsúlyt kap a termelési szerkezet korszerűsítése, a termelékenység fokozása, a szelektív fejlesztési politika. a nagyobb gazdasági hatékonyságra erőteljesebben ösztönöz a gazdaságirányítás módosított szabályozórendszer.

az idei első negyedévet értékelve a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának legutóbbi, áprilisi ülése a többi között megállapította, hogy a népgazdaságban erősödtek a külgazdasági egyensúly javítására irányuló törekvések. a továbbiakban is arra számítunk, hogy minden viszonylatban növeljük részvételünket a nemzetközi munkamegosztásban. kereskedelmi mérlegünk javításában fő eszköznek nem a behozatal korlátozását tekintjük, hanem az exporthozamok növelését a világpiaci kereslethez igazodó, korszerű, versenyképes, tehát értékesebb áruk szállításának bővítésével. ebben továbbra is meghatározó jelentőségűek kölcsönösen előnyösen bővülő gazdasági kapcsolataink a szocialista országokkal, elsősorban legnagyobb partnerünkkel, a szovjetunióval, amelynek részesedése tavalyi teljes behozatalunkban 35 százalékot, kivitelünkben pedig csaknem 39 százalékot tett ki - mondotta, majd így folytatta:

a nem szocialista országokkal lebonyolított árucseré-forgalmunk is több mint kétszeresére nőtt az elmúlt öt évben, s több kereskedelempolitikai megállapodást kötöttünk. japánnal például tavaly aláírtuk a kereskedelmi és hajózási egyezményt, kölcsönös kereskedelemfejlesztési tárgyalásokat folytattunk a többi között kanadával, új-zélanddal, a közelmúltban vegyesbizottsági ülésre került sor ausztráliával, napirenden van az államközi szerződéses kapcsolatok korszerűsítése, törökországgal és görögországgal.
/folyt.köv./

bb.11./ nemeslaki tivadar.....2.folyt./-a

a közös piaci tagállamaival is - irország kivételével - kialakult hosszulejárati gazdasági, ipari és műszaki együttműködési megállapodásaink rendszere. mindazonáltal a velük folytatott kereskedelem kölcsönös bővítése nem kis mértékben függ kiviteli lehetőségeinktől, amelyeket a többi között behozatali tilalmak és más diszkriminációs intézkedések korlátoznak. számottevően növelhetnénk kereskedelmünket az egyesült államokkal is, ha ezt az ottani kereskedelmi törvény hátrányos megkülönböztetései nem akadályoznák - hangsúlyozta a miniszter. ugyanakkor örvendetes - mondotta, - hogy csupán az elmúlt évben 15 százalékkal emelkedett árucseré-forgalmunk a fejlődő országokkal, amelyek iparosításához gépek és komplex berendezések növekvő szállításával járulunk hozzá, egyben tovább kívánjuk bővíteni vásárlásainkat is.

a tavaszi budapesti nemzetközi vásár különösen jelentős népgazdaságunk számára, mert a termelésünkben és külkereskedelmünkben kiemelkedő fontosságú gépipar területén sorakoztatja fel az élvonalbeli hazai és nemzetközi árukinálatot. az elmúlt évben a gépek, szállítóeszközök és egyéb beruházási javak részaránya teljes behozatalunkban kerekén 22 százalékot, teljes kivitelünkben pedig csaknem 31 százalékot tett ki. a szocialista országok részesedése ezen belül jóval magasabb volt. ugyanakkor éppen a beruházási javak termelése, a gépipar az a terület, amely a legtöbb lehetőséget nyújtja a nemzetközi munkamegosztás korszerű formáinak alkalmazásához, a gyártásszakosítás, a kooperáció kibővítéséhez. ennek mind a termelés gazdaságosságának fokozása, mind pedig a műszaki haladás meggyorsítása szempontjából népgazdaságunkban különösen nagy jelentőséget tulajdonítunk. a kiállítók súlyt helyeztek arra, hogy a kooperációban készülő termékeket a látogatók számára szemléletesen bemutassák. a kiállítás tükrében is megállapítható, hogy a nemzetközi kooperáció a külkereskedelem lényegi alkotórészévé vált. e tekintetben a kgst országokkal kibontakozó szocialista gazdasági integráció keretében máris jelentős eredményeket értünk el. az ezekkel a partnereinkkel lebonyolított árucseré-forgalom mintegy 40 százaléka valamilyen együttműködési forma eredménye. csak a szovjetunióba szállított termékeink egynegyede gyártásszakosítási megállapodások keretében készül.
/folyt.köv./

bb.11./ nemeslaki tivadar.....3.folyt./-a

szám szerint nem kevés a hazai és tőkés vállalatok között fennálló kooperációs megállapodások száma sem, de az ezen alapuló export csak 4-5 százaléka a kivitelnek. célszerűnek és kölcsönösen előnyösnek mutatkozik nagyobb volumenű hosszabb időre szóló együttműködést eredményező kooperációs megállapodásokat létrehozni. ehhez - mint ezt számos korábbi példa is bizonyítja - a szakosított vásár jó tájékoztató és tárgyalási lehetőségeket nyújt. vonatkozik ez természetesen nemcsak a tavaszi budapesti nemzetközi vásárra, hanem az egyéb szakvásárookra és szakkiállításokra is, amelyekre ide a vásárközpontba tavaly 32 országból érkeztek kiállítók. ezeket a bemutatókat összesen 2,6 millió látogató tekintette meg - mondotta majd arról szólt, hogy a budapesti nemzetközi vásárközpont viszonylag rövid idő alatt gyors fejlődést ért el, kialakultak egy korszerű vásárkomplexum alaplétesítményei. a folyamatban lévő beruházások nagyrészt még ez évben, s részben jövőre történő befejezése lehetővé teszi, hogy mindenben kiegyensúlyozott legyen a kiállítók, a szakemberek, a látogatók igényeit. a hőközpont üzembehelyezése például lehetővé teszi a csarnok téli kihasználását, míg az ugyancsak befejezés előtt álló szolgálati és konferencia-épület új lehetőségeket nyújt fővárosunknak tanácskozások, kongresszusok rendezéséhez.

nemeslaki tivadar végül köszönetet mondott mindazoknak, akik közreműködtek a vásár szervezésében, építésében és rendezésében, majd megnyitotta az 1976. évi tavaszi budapesti nemzetközi vásárt./mti/

--

- 12 -

bb. 12. magyarország érdekeltsége a nemzetközi tengerjogban - álláspontunk a tengerek használatáról

i/tf/fe/rj pr -cz

1976. május 19.

csak első hallásra tűnhet furcsának, hogy hazánk - tengere nem lévén - küldöttséggel, szakemberekkel képviselteti magát nemzetközi tengerjogi konferencián. kézenfekvő a magyarázat: objektív helyzetéből adódóan magyarország érdekelt abban, hogy a kontinentális országok a tranzitkereskedelem akadálytalan lebonyolítására szabad kijárással rendelkezzenek a tengeri kikötőhöz. ennek előrebocsátása után adtak tájékoztatást az mti munkatársának azok a - nemzetközi jogász képzettségű - magyar diplomaták, akik nemrégiben tértek haza new yorkból, ahol, dr prandler árpádler árpád külügyminisztériumi főosztályvezetővel az élen részt vettek az ensz által szervezett iii. tengerjogi konferencia negyedik ülészakán.

másfélszáz ország képviselői voltak jelen a new yorki tanácskozáson, ahol a legfontosabb tengerjogi témák szerepeltek napirenden. vitatémák, amelyek kapcsán még nem egységes most sem az érdekelt országok véleménye. éppen ezért elhatározták, hogy a tárgyalásokat folytatják: augusztus elejétől kezdődően - a mostanihoz hasonlóan, többhetes programmal - összeül a tengerjogi konferencia ötödik ülészakája. a további tanácskozás időpontjának közeli dátumra kitűzése kétségtelenül arra mutat, hogy a résztvevő államok mérlegelték a tengerekkel kapcsolatos rendezetlen jogi helyzet veszélyeit és hajlandónak mutatkoznak megoldandó témákban nemzetközi egyezmény mielőbbi megkötésére. például olyan veszélyekről van szó, amelyek egyes parti államok önkényes, egyoldalú lépéseinek elszaporodásából adódhatnak, mint legutóbb az egyesült államok ama döntése, hogy a halászati övezetet /következésképpen saját joghatóságát / 200 tengeri mérföldre terjeszti ki a jövő év elején.

nem születtek ugyan látványos eredmények - nem történtek ilyen engedmények - a new-yorki konferencia-szakaszban, bizonyos napirendi témákban azonban - s ez pozitívuma a tanácskozásnak - mégis kialakultak az országok többsége által elfogadható megoldások körvonalai: így például a tengerfenék kiaknázásának jogi kereteit és gyakorlati szabályait, a parti tenger 12 mérföldben való megállapítását, a partok mentén 200 mérföldes gazdasági övezet létesítését illetően, nemkülönben a viták békés rendezésének fő elvei tekintetében. magyarország támogatja a területi vizek határának maximálisan 12 tengeri mérföldben történő megszabását, valamint a fejlődő országoknak azt a kezdeményezését, hogy a parti államok 200 tengeri mérföldig terjedő övezetben /tengersávbán/ előjogokat élvezzenek a tenger élővilágának és ásványi kincseinek kiaknázására.
/folyt.köv./

8.05 rj

-13 -

hazánk küldöttsége - mint minden más nemzetközi fórumon - ezen a konferencián is következetesen fellépett a szocialista közösség általános érdekeinek érvényesítéséért. így nem érthetünk egyet azokkal a - most is hangot kapott - túlzó követelésekkel, amelyeknek képviselői a tengerek hagyományos elveken alapuló szabadságát korlátozni kívánják. hazánk határozottan állást foglal a tengerszorosokon való szabad áthaladás biztosítása mellett. ez egyébként már elfogadott elv, és magyarországi ezirányú érdekeit kielégítően rendezik más államokkal kötött nemzetközi egyezmények, de ezen elv gyakorlati megvalósításáért még munkálkodni kell a tengerjogi tanácskozásokon. álláspontunk szerint a tengerparttal nem rendelkező országoknak is egyenlő arányban kell lehetőséget adni a nemzeti joghatóságon túl fekvő tengeri területek ásványi kincseinek kiaknázásához és a bevételekből való egyenlő részesedéshez.

magyarország gazdasági, kereskedelmi kapcsolatainak bővülése, továbbá a tengeri hajóparkunk felújítása és fejlesztése révén közvetlenül érdekeltek vagyunk abban, hogy a tengerjog vitatott kérdéseiben olyan átfogó rendezés szülessen, amely valamennyi ország érdekében áll, mindegyik által elfogadható. a konferencia következő ülészakán kell kialakítani a lehetséges megoldásokat, a résztvevők túlnyomó többsége által elfogadható „csomagtervezetet”, azaz az eddigi „nem-hivatalos” tervezetét. bár lehetséges, hogy a végleges megállapodás csak egy további ülészakon születik meg, mindazonáltal a résztvevő államoknak már most, az augusztustól sorra kerülő tárgyalási szakaszban ki kell mutatniuk hajlandóságukat a kölcsönösen előnyös kompromisszumok megtételére a végleges nemzetközi megállapodás érdekében. /mti/

tárgyalási szöveg helyébe a megkötendő nemzetközi egyezmény hivatalos

bb. 14. iskolát patronáló bányászok

vid/fm/rj -cz

1976. május 19.

tatabányán a dolgozók általános iskolájában évenként hatszáz tanuló, s 70 százalékuk bányász. közülük számosan tanulmányaik befejezése után is ellátogatnak az iskolába, de ezuttal nem mint tanulók, hanem mint segítőtársak. több bányász szocialista brigád ugyanis vállalta, hogy rendszeresen patronálja az iskolát, gondoskodnak karbantartásáról. a 15/a aknában dolgozó szabó ferenc, szijártó imre és erdélyi géza brigádjai szerződést kötöttek a dolgozók iskolájának segítésére, s ezek a kollektívák eddig már 40 000 forint értékű társadalmi munkát végeztek. munkaidőn túl parkettát javítottak, kéményt, kerítést építettek, betonoztak, függönytartókat, fogasokat készítettek. az iskola és a 15/a akna között kialakult szoros együttműködésnek nagy szerepe van abban, hogy ebből az aknáuzemből a dolgozók iskolájába járók közül senki sem morzsolódott le és javult a tanulmányi eredményük.

az iskola kulturális programok összeállításával viszonyozza a szocialista brigádok segítségét. irodalmi előadásokat, kiállításokat, kirándulásokat rendez a patronálók részére az iskola, hogy ilyen módon is segítse a bányászok kulturális vállalásainak teljesítését. /mti/

8.20 rj

-14 -

bb 13. a fogyasztók védelmében - a kereskedelmi felügyelőségek vizsgálatainak tapasztalatai

i kf/be-ju -cz

1976. május 19.

a belkereskedelmi minisztérium vezetői értékelték az országos kereskedelmi felügyelőség összesítését, amely csaknem 27 ezer ellenőrzésre alapozva az 1975. évi fogyasztói érdekvédelmi vizsgálatok tapasztalatairól számolt be. 14

az állami és a szövetkezeti kereskedelemben tartott ellenőrzéseken kívül csaknem 2.000 vizsgálat volt a magánkereskedelemben. a megelőzés és a hatékonyabb intézkedések érdekében ugyancsak 2.000 vizsgálatot tartottak a kereskedelmi vállalatok és szövetkezetek központjaiban. az ellenőrzések többsége azokra a területekre és árucsoportokra irányult, ahol a korábbi időszakban az átlagosnál több hiányosság mutatkozott. a 20 országos kiterjedésű vizsgálatot jól egészítették ki a megyei és a fővárosi kereskedelmi felügyelőségek 106 önálló témában tartott ellenőrzései, amelyek a helyi vezetés részére nyújtottak értékelhető tapasztalatokat és elősegítették a hiányosságok megszüntetéséhez szükséges gyors intézkedéseket. a kereskedelmi felügyelőségek csaknem 4000 panaszt is megvizsgáltak. ezek többsége az iparcikkek minőségét, a jótállást, a szervizek munkáját kifogásolta. az ellenőrzések is megállapították az alkatrészutánpótlás nehézségeit és a szervizeknek a jótállással kapcsolatos gondjait. a belkereskedelmi minisztérium irányító-munkájának részeseként a felügyelőségek együttműködtek más irányító felügyeleti és társellenőri szervekkel, igénybe vették az ellenőrzés társadalmi bázisát is.

a vizsgálatok jelentős része, mintegy 14 ezer ellenőrzés, foglalkozott az árképzéssel és az áralkalmazással. megállapították, hogy örvendetesen javult a vállalati, szövetkezeti ár-munka, az ártájékoztató helyzet, a hatósági árváltozásokat a kereskedelmi dolgozók nagy gonddal, lelkiismeretesen hajtották végre, s mind kevesebb helyen hiányzik a fogyasztói árak feltüntetése. ugyancsak örvendetes előrehaladást tapasztalatak a gyermekellátási cikkeket értékesítő hálózatban, a bérberuházati cikkek kínálatában, a vásárlási körülmények alakulásában. megállapították azonban azt is, hogy néhány, a gyermekeket szolgáló iparcikkből nem volt folyamatosan kielégítő az ellátás, s nem fejlesztették kellően - különösen vidéken - e cikkek kölcsönzési lehetőségét sem.

/ folyt. köv./

8.20/ju

- 15 -

bb 13. / a fogyasztók .... 1. folyt./-ju

az idegenforgalmi főszezonban az üdülőközpontokban, kirándulóhelyeken és a fő közlekedési utak mentén 3.800 helyen tartottak ellenőrzést a kiskereskedelemben és a vendéglátóiparban. megállapították, hogy az ellátásért felelős szervek komoly erőfeszítéseket tettek a vásárlói igények minél zavartalanabb kielégítésére. a csúcsidejakban és hétvégeken azonban változatlanul sok hiányosságot tapasztaltak nemcsak az ellátásban, de - és ez sokszor gondosabb munkával elkerülhető lett volna - a kiszolgálás kulturáltságában is. örömdetesen fejlődőnek ítélték az ellenőrök az idegenforgalmi hivatalok és az utazási irodák bel-földi turizmussal összefüggő tevékenységét, bővültek a programlehetőségek, javult a szervezőmunka. változatlanul akadtak azonban ár- és kalkulációs problémák, az elmaradt szolgáltatásokból adódó árkülönbségek, amelyek visszafizetéséről azonnal intézkedtek.

a vendéglátó helyek osztályba sorolását 900 vállalati és szövetkezeti étteremben és egyéb vendéglátóegységben ellenőrizték, s megállapították, hogy még mindig nem kevés azoknak az üzleteknek a száma, amelyek nem teljesítették az osztályba sorolással kapcsolatban előírt minimális követelményeket sem. a vállalatok és szövetkezetek már a vizsgálat időszaka alatt csaknem 300 üzletben pótolták a feltárt hiányosságokat vagy alacsonyabb osztályba sorolták az érintett üzletet. a felügyelőségek a vizsgálatok eredményeként intézkedtek az indokolatlanul magasabb osztálybasorolásból származó többletbevételek elvonásáról.

az országos vizsgálatok tapasztalatainak összegezésként megállapították, hogy a belkereskedelmi ágazatban tovább javult az állami fegyelem, a korábbi évet csaknem 20 milliárd forinttal meghaladó forgalomnál jól lemérhető volt a hatósági előírások pontosabb végrehajtása. kedvezők a tapasztalatok a kereskedelempolitikai célok - a tömegigényeket kielégítő cikkek ellátása, a munkáslakta körzetek és kis települések árukinálata, stb. - megvalósításában, a vállalatoknak, a szövetkezeteknek az árstabilitás érdekében kifejtett munkájában. az ellenőrzések ugyanakkor számos olyan problémát is felfedtek, amelyek a javuló kereskedelmi munka eredményeit helyenként erősen rontották.

/ folyt. köv./

8.30/jum

16970

- 16 -

bb 13. / a fogyasztók ... 2. folyt./-ju

a belkereskedelmi minisztérium irányelveinek megfelelő komplex témavizsgálatok, a több mint 20 ezer próbavásárlás és a tömeges minőségellenőrzés során észlelt szabálytalanságok, s a vásárlók megkárosítása miatt a felügyelőségek 11,3 millió forint eredménycsökkentő gazdasági intézkedést kezdeményeztek. felhívták a figyelmet arra is, hogy tovább kell erősíteni a vállalatok, a szövetkezetek belső ellenőrzési munkáját, a minőségvédelmi rendszert, fejleszteni kell a minőségi áruátvételt, javítani a bolti munkaszervezést, a kereskedelmi munka kultúrálságát.

az országos kereskedelmi főfelügyelőség ideji vizsgálatai is változatlanul széles területen kísérik figyelemmel a fogyasztói érdekvédelmet. az év első negyedében több mint 2.000 helyen ellenőrizték a hatósági árintézkedéseket, a szeszes italok értékesítését szabályozó rendelkezések végrehajtását, a szállodai szolgáltatás színvonalát, s a műszaki kiskereskedők tevékenységét. /mti/

-.-

bb 16. szakszervezeti bizottságok szólnok megye közös gazdaságai-ban

vid/fm-ju -cz

1976. május 19.

egy közelmúltban megjelent rendelkezés lehetővé teszi, hogy a termelőszövetkezetekben dolgozó alkalmazottak tagjai lehessenek a szakszervezetnek. azokban a közös gazdaságokban, ahol huszonötél több az alkalmazotti létszám, szakszervezeti bizottság alakítható. a rendelet alapján szólnok megyében megkezdődött az előkészítő és szervező munka. a megye hatvan közös gazdaságában felmérték az alkalmazottak létszámát. mint megállapították, az egyesülések után több mint a felére csökkent a létszám, tehát mintegy hatszáz alkalmazott szervezett érdekvédelméről kell gondoskodni.

/ folyt. köv./

8.35/ju

16970

- 17 -

bb 16. / szakszervezeti ... folyt./-ju

tíz olyan közös gazdaság van a megyében, ahol a foglalkoztatott nem tsz-tagok száma eléri vagy meghaladja a huszonötöt. ezekben - többek között a zagyvarékasi béke, a mezőhéki táncsics, a cibakházi vörös csillag és a tószegi petőfi népe tsz-ben - önálló szakszervezeti bizottság létrehozását tervezik, a kevesebb alkalmazottat számláló téészekben pedig kisebb szakszervezeti csoportokat hoznak létre. a tagság önkéntes, a medosz megyei bizottságának tagjai, a tsz területi szövetség és a téészek képviselői ezekben a napokban minden érintett dolgozóval beszélgetnek, megismertetik velük a szakszervezeti tagsággal, érdekvédelemmel járó előnyöket és azokat a jogokat, amelyek megilletik a mozgalomban résztvevőket. /mti/

--

bb 19. országgyűlési küldöttség utazott kanadába

t tf/gk-ju pr

1976. május 19.

a magyar országgyűlés küldöttsége péter jános, az országgyűlés alelnöke vezetésével hivatalos látogatásra szerda délelőtt kanadába utazott. a delegáció tagjai: sándor józsef, dr. bognár rezső, nagy miklós, nics jános és weiszböck rezsőné képviselők.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent apró Antal, az országgyűlés elnöke. ott volt william t. delworth, kanada budapesti nagykövete. /mti/

--

8.40/ju

Talolt

- 18 -

bb 15. kétszázmillió forint a termékszerkezet korszerűsítésére - megkezdtek a lábatlani vasbetongyár bővítését - házi tervezéssel három és félmillió forint megtakarítás

vid/fm/pg cz

1976. május 19.

étterem, orvosi rendelő és könyvtár építésével megkezdtek a lábatlani vasbetongyár bővítését. az új beruházással korszerűsítik, megváltoztatják az üzem termékszerkezetét. a termelés bővítésével egyidejűleg olyan gazdaságos vasbeton-szerkezetek gyártására térnek át, amelyekkel az ipar és a lakosság igényeit az eddiginél jobban kielégítik. megteremtik a feltételeket például a kislakás-építkezésekhez szükséges födémgerendák előállítására. ugyancsak új terméként kezdik meg a blokkos lakóházakhoz a lépcsőszerkezetek és egyéb kiegészítő elemek gyártását. az építőipar munkájának egyszerűsítésére előregyártott ut- és térburkoló lapokat, a mezőgazdaság számára takarmánysiló készítéséhez alkalmas betonelemeket készítenek.

a beton- és vasbetonipari művek a termékszerkezet átalakításának programja során alsósolcai gyárában megszüntette a vasuti vasbetonaljak gyártását, s most már az országban egyedül lábatlanon készítik, ahol gazdaságosan kihasználják a gépsorokat. a most kezdődött beruházás megvalósításával az eddigi évi 400 000 darab vasuti alj gyártását 600 000-re növelik lábatlanon. az egész ipari termelésértékét a rekonstrukció befejezése után a jelenlegi évi 218 millió forintról 363 millió forintra emelik - a létszám gyarapítása nélkül.

a lábatlani gyár bővítése 218 millió forintba kerül. mivel népgazdasági érdeket szolgáló korszerű gyártmányfejlesztést valósítanak meg, állami támogatást és hosszulejratu bankhitelt is kaptak a beruházáshoz. többek között kéthajós gyártócsarnokot építenek, amelyben korszerű gépsorokat szerelnek fel. minden nehéz fizikai munkát automatizálnak. az adalékanyag például emberi kéz nélkül jut majd a vasbeton-elemeket formázó sablonokba. az új gépek, épületek tervezésénél már gondoskodtak a zajforrások csökkentéséről. új módszerek alkalmazásával igyekeznek megelőzni, hogy kialakuljanak a régi vasbetongyárakra jellemző zajgócok.

a lábatlani üzem műszaki és fizikai dolgozói is bekapcsolódtak a rekonstrukciós munkákba. hogy gyorsabbá és olcsóbbá tegyék a beruházást. egy 8 fős tervezőkollektíva például elvállalta 50 gép tervdokumentációjának elkészítését. sok éves üzemi gyakorlatukat hasznosítva munkaidőn túl dolgoznak a tervrajzokon, amelyeket gyorsított ütemben adnak át a gépek gyártóinak. azzal, hogy nem bízták külső tervezőintézetre a 26 millió forint értékű gép tervezését, 3,5 millió forint tervezői díjat megtakarítottak. a vasbetonipari művek vezetői 160 000 forinttal megjutalmazták a túlmunkát vállaló lábatlani tervezőkollektívát. /mti/

--
-19-

08.40/pg

Talolt

bb 17. ,, félidőben,, a tiszai kőolajfinomító építése

vid/fm-ju -cz

1976. május 19.

„, félidőhöz,, érkezett leninvárosban a tiszai kőolajfinomító építése. a mintegy ötszáz hektáron folyó munkálatok során a szovjetunióból érkező kőolaj feldolgozására már számos egység elkészült. befejeződött többek között a csaknem tizenhét kilométernyi uthálózat, tizenegy különböző hid, a szennyvizzisztító, a csatornahálózat, az elektromos vezetéksrendszer, továbbá a vasutüzem, az étterem és a konyha építése.

a technológiai létesítmények közül már készen van a négy darab tizezer köbméter, és a négy darab ötezer köbméter benzint befogadó tartálycsoport. az építők folyamatosan dolgoznak a nyersolaj- és a fűtőolaj-tartálycsoportok építésén.

a nagyberuházáson a legjelentősebb munkák most az ugynevezett kombinált üzemben folynak. a mintegy 200x120 méteres területen lévő kombinált üzemben kap helyet az üzem tiz desztilláló tornya: jelenleg három torony építése folyaik.

a kombinált üzemben megkezdtek a hőkicserélők és a kondenzátorok szerelését. három kondenzátor már a végleges helyén van, és rövidesen sor kerül négy hőkicserélő beállítására. a munkálatok befejezéséig a kombinált üzembe még több ezer gépet és technológiai egységet kell beépíteni, amelyeknek 80 százaléka már a helyszínen van.

az új létesítmény 1977 végén megkezdte a próbaüzemelését, 1979 után pedig már évi hárommillió tonna kőolajat dolgoz fel.
/mti/

-. -

8.50/ju

10/10/11

- 20 -

bb 18. fajtaátalakítás a tehenészetekben

i/fj/gk/pg -cz

1976. május 19

az v. ötéves terv előirányzata szerint a hazai tejtermelés egynegyedével növekszik, részben azzal, hogy az egy tehenre jutó tejhozamot az 1975. évi 2400-2500 literrel 1980-ra 3100 literre fokozzák.

a tehenészetekben keresztezésekkel igyekeznek fokozni a hazánkban honos magyar-tarka szarvasmarha-állomány hozamát, olyan fajtákat használnak fel, amelyek külföldön - és részben már magyarországon is - nagy tejtermelő képességükről ismertek. a szakemberek szerint a keresztezés, amelynek során a magyar-tarkát egyebek között a külföldön igen elterjedt holstein-friz marhával „javítják,, nem egyetlen nemzedékre szól, hanem négy-öt generáción át folytatják a fajtaátalakítását mindaddig, amíg a holstein-frizhez hasonló állatállomány alakul ki és ez népesíti majd be a telepeket. a fajtaátalakítás nyomán mintegy kétszeresére növekszik a tejtermelés, legalábbis ilyen mértékű fejlesztést irányoztak elő az állattenyésztő-genetikusok, akiknek utmutatása alapján kerül sor az érdekes tenyésztési programra. a fajtaátalakítás, amely 1972-74-ben kezdődött, 1985-90-re hozza meg az első, már minden szempontból értékelhető eredményeket.

a program végrehajtását addig is figyelemmel kíséri az országos állattenyésztési felügyelőség. az első tapasztalatok kedvezőek. a magyar-tarka-holstein-friz keresztezett állomány a törzskönyvezett magyar-tarka állomány 3000 literes teljesítményéhez képest 3600-5000 literes tejtermelést produkál, holott még csak az első generációnál tartanak, s lényegében csak a „bemutatkozás,, történt meg. szintén eredményes az európai vörös-tarka lapály és a magyar-tarka keresztezése, az utódok 3100-3900 liternyi tejet adnak, tehát ebben a „konstrukcióban,, máris érvényre jutott a lapály-szarvasmarha javító hatása.

az eredményeket központilag is értékelik /amellelt, hogy a tehenészetek szakemberei is nyilvántartják az eredményeket/ az adatok alapján a genetikusok további tájékoztatást a gyakorlatban dolgozó szakembereknek adnak arról, hogyan lehetne a programot még eredményesebben megvalósítani. /mti/

-. -
-21-

08.50//pg

10/10/11

bb 20. rendőrségi hírek

tm-ju -cz

1976. május 19.

hajduhadháza határában hadházi imre 49 éves telepvezető, helyi lakos személygépkocsijával figyelmetlen vezetés közben elgázolta özv. kakas józsefné 88 éves helyi lakost. az idős asszony olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. hadházi imre ellen őrizetbe vétel mellett indult eljárás.

tolna megyében dunaföldvár határában erdélyi györgy 53 éves üzletvezető, szekszárdi lakos személygépkocsijával szabálytalan előzés közben nekiütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsinak, amelyet turai józsef 23 éves gépkocsivezető, dunaujvárosi lakos vezetett. a baleset következtében erdélyi györgy a helyszínen meghalt, turai józsefet életveszélyes, egy utasát súlyos, és még egy utasát könnyű sérülésekkel szállították kórházba.

vas megyében táplán szentkereszt község belterületén szita lászló 39 éves alkalmi munkás helyi lakos figyelmetlen kerékpározás közben egy korlát nélküli hid mellé hajtott, és négy méter mélységbe zuhant. a kerékpáros a helyszínen meghalt.

veszprém megyében devecser határában szabó géza 20 éves gépkocsiszerelő, nagyalásnyai lakos motorkerékpárjával figyelmetlen vezetés közben elütötte az ut szélén gyalogló fábián istván 78 éves nyugdíjas, devecseri lakost. fábián olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. szabó gézát életveszélyes állapotban szállították kórházba.

kecskemét és kiskunmajsa között czakó lajos 69 éves alkalmi munkás, jakabszállási lakos figyelmetlenül a vasuti sinek mellett közlekedett, és a személyvonat halálra gázolta.

zala megyében a nagykapornaki vasutállomáson egy tolatómozdony halálra gázolta a vágányokat tisztító varga ferenc 41 éves segédmunkás pölöskei lakost, aki a figyelmeztetés ellenére sem hagyta el a vasuti sineket. /mti/

--

10.33/ju

- 22 -

bb 21. megnyilt a budapesti nemzetközi vásár

t/sl/szb/sz/kg/fe-ju -cz

1976. május 19.

huszonhat ország több mint 1800 kiállítójának részvételével szerdán délelőtt 9 órakor ünnepélyesen megnyilt a budapesti nemzetközi vásár, a beruházási javak szakvására. a bnv főtitkárát a résztvevő országok zászlóí és a nemzetközi vásárok szövetségének emblémája díszítette. itt gyülekeztek a megnyitónapség vendégei. megjelent aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, németh károly, az mszmp központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagjai, havasi ferenc és dr. szekér gyula, a minisztertanács elnökhelyettesei. ott volt a kormány több tagja, jelen voltak a bnv alkalmából hazánkba érkezett külföldi vendégek. részt vett a megnyitón a diplomáciai testület sok vezetője és tagja, ott voltak a hazai és külföldi kiállítók képviselői.

a himnusz elhangzása után nemeslaki tivadar kohó- és gépipari miniszter mondott megnyitóbeszédet. beszédszövegét mai bb 11-es számú kiadásunkban közöltük, a beszéd embargóját az alábbi javításokkal feloldjuk.

/ folyt. köv./

bb 21. / megnyilt a ... 1. folyt./-ju

a x x x alatti második bekezdés / - örömmel.../ hatodik sorában a szám helyesen: h u s z o n h a t

a 2. folytatás kilencedik sorától a szöveg helyesen:

... különböztetései nem akadályoznak. ugyanakkor örvendetes... stb.

a következő bekezdés / a tavaszi budapesti .../ alulról számított harmadik sorától a helyes szöveg: ... forma eredménye. például a szovjetunióba szállított termékeink... stb.

a 3. folytatás első bekezdés tizenegyedik sorától a szöveg: ... érkeztek kiállítók. a budapesti nemzetközi vásárközpont viszonylag rövid idő... stb.

ö/ folyt. köv./

9.50/ju

- 23 -

bb 22. erősítik az iskolaorvosi hálózatot - a fejeér megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid/ká/pg -cz

1976. május 19.

72 ezer óvodás és iskolás gyermek egészségügyi ellátását vizsgálta szerdai ülésén a fejeér megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították, hogy az oktatási intézményeket lényegében a körzeti gyermekorvosok látják el, iskolaorvos csupán dunaujvárosban és sárbogárdon működik a középiskolákban. az egy orvosra jutó gyermekek száma székesfehérváron magas, az orvosok túlterheltek. az óvodák, iskolák egészségügyi és járványügyi helyzete kielégítő. a gyermekétkeztetésnél azonban helyenként nem megfelelőek a higiénés körülmények, az óvodák egyharmadánál, az iskolák felénél a konyhák elavultak. dicséretes kezdeményezés a megyében, hogy a gyermekkörzeti asszisztensek a körzeti védőnőkkel együtt rendszeres iskola-egészségügyi ellenőrzést és felvilágosító tevékenységet is folytatnak, az óvodások iskolaérettségi vizsgálatát pedig pedagógiai és pszichológiai vizsgálattal egészítették ki.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága határozatot hozott az oktatási intézmények egészségügyi ellátásának javítására, így a meglévő iskolai orvosi rendelőköt visszaállítják és a megye középiskoláiban betöltik az üres iskolaorvosi állásokat. /mti/

-.-

bb 23. az országos ösztöndíj tanács közleménye

-ju -cz

1976. május 19.

az országos ösztöndíj tanács megjelentette és a minisztériumok, országos főhatóságok, egyetemek, kutatóintézetek, vállalatok rendelkezésére bocsátotta az 1977-es naptári, illetve az 1977-78-as akadémiai évben dubnában, a nem szocialista- és a fejlődő országokban megpályázható ösztöndíjakra, tanulmányutakra vonatkozó tájékoztatóját.

a tájékoztató országoként részletesen ismerteti a megpályázható ösztöndíjakat, valamint a pályázatok benyújtásának feltételeit. a kiadott tájékoztató megtekinthető a minisztériumok, főhatóságok nemzetközi kapcsolatok főosztályain, személyzeti osztályain, az egyetemeken, kutatóintézeteknél, vállalatoknál, továbbá közvetlenül átvehető az országos ösztöndíj tanács titkárságán / budapest, ii., mártírok útja 24./

-.-

10.40/ju

- 24 -

bb 24. ivóvíz a felsőpannon homokrétegiből - nagyszabású vízmű építések vas megyében

vid/ké/pg -cz

1976. május 19.

vas megyében nagyszabású ^{vízmű} építési program megvalósításán dolgoznak: az ötödik ötéves tervidőszak végére alakosság 68 százalékát ellátják közműves vízzel.

a legnagyobb munka pecöl térségében folyik, ahol 12 négyzetkilométeres felsőpannon homokrétegre területi vízművet telepítenek. egy része már kész/vízet szolgáltat. innen kap vizet 12 kilométeres vezeték közbeiktatásával szombathely, majd később kőszeg és 18 kisebb település. *Idő*

a megye 3 városi és 25 községi vízműve rövidesen újabb hárommal gyarapodik: szarvaskend, simaság és nádasd lakói jutnak egészséges ivóvízhez. vépen most készítik elő a községi vízmű építését. /mti/

-.-

bb 25. nyári forgalom a balatonnál

vid/ká/pg -cz

1976. május 19.

a balatonon a hét közepén megélnékült az idegenforgalom, s a kedveltebb strandok már nyári képet mutattak. a strandok kétharmada fogadta a vendégeket több ezer ember keresett fel-frissülést a tó immár 18-20 fokos vizében.

a balatoni üdülőházak háromnegyedét nyitották meg az elmúlt napokban. a kempingekben, motelekben és a szállodákban is élénkült a forgalom. a tópart 40 üdülőtelepén - becslés szerint - a vendégsereg száma már meghaladja a tízezret.

a fokozódó vendégforgalommal még nem tart lépést az ellátó- és szolgáltató egységek felkészültsége. a strandokon a legtöbb helyen még nem nyitották ki a büféket. az idényszemélyzet sok helyen csak június elsején lép munkába, emiatt a már működő egységekben korlátozott ideig tartanak nyitva. az alapvető élelmiszer cikkekből nincs hiány, de sörből, friss zöldség- és gyümölcsféllekből az elmúlt napokban nem tudták maradéktalanul kielégíteni az igényeket. /mti/

-.
-25-

10.55/pg

10/11/76

bb 26. ndk-beli pedagógusok nyiregyházán

vid/ká-ju -cz

1976. május 19.

az auerbach wilhem pick pedagógiai fakultás és a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskola közötti együttműködés eredményeként szerdán nyolc tagú oktatói-hallgatói küldöttség érkezett az ndk-beli városból nyiregyházára. a vendégek, akik ez alkalommal viszonyozzák a szabolics-szatmáriak látogatását, hat napig tartózkodnak nyiregyházán. látogatásuk során felkeresik a tanárképző főiskola gyakorló iskoláit, tanulmányozzák az oktató-nevelő munkát. /mti/

--

bb 27. szomjaznak a földek - eddig 10.000 hektárt öntöztek meg a hajduságban

vid/ká-ju -cz

1976. május 19.

befejeződött a tavaszi szántás, vetés a hajdusági mezőgazdasági nagyüzemekben. a 121 ezer hektár őszi kalászos mellett 150 ezer hektár tavaszi vetésű növény indult fejlődésnek. kifogástalan minőségű talajba került a mag, jól teleltek a kalászosok, egyenletesen keltek a kapások, a hosszabb ideje tartó szárazság miatt azonban nem egyenletes a növekedés. a korábbi hónapok csapadékhiányát a május sem pótolta, ezért sürgető feladat az öntözés, a keleti főcsatorna adta lehetőségek legjobb kihasználása. a megyében 47.000 hektár öntözésére van lehetőség, s ebből eddig 10.000 hektár kapott mesterséges csapadékot. 77 mezőgazdasági nagyüzem rendelkezik öntözőberendezéssel, viszont csak 45 gazdaságban üzemeltették eddig a gépeket. a tiszavasvári zsilipkapunál másodpercenként 47 köbméter vizet engednek be a keleti, illetve a nyugati főcsatornába. /mti/

bb 21. / megnyilt a ... 2. folyt./-ju

a megnyitó beszéd után a vendégek körsétára indultak a vásárvárosban.

első utjuk a magyar tudományos akadémia, az országos műszaki fejlesztési bizottság és az oktatási minisztérium pavilonjába vezetett, ahol mártia ferenc, az mta főtitkára, dr. ajtai miklós, az omfb elnöke és gosztonyi jános oktatási minisztériumi államtitkár tájékoztatta a vendégeket. az akadémia a földtudományi kutatásoknak szentelte kiállítását, amelyen a legújabb hazai és külföldi eredményeket mutatja be. különösen jelentős munka az a prognosztikai térkép, amely hazai energia-hordozók reménybeli lelőhelyeit szemlélteti, a feltárható újabb kőolaj-, földgáz- és kőszén-telepeket.

/ folyt. köv./

11.55/ju

- 26 -

bb 21. / megnyilt a ... 3. folyt./-ju

hasonló térkép készült a bauxit-lelőhelyekről és a vizkutatásokról is. az omfb kiállításán a számítástechnikai koordinációs intézet foglalta össze 16 számítástechnikai gyár és intézet együttműködésének legújabb eredményeit, a közös munkával kialakított berendezéseket, programokat, amelyek újabb lehetőségeket nyújtanak például az ipari technológiai folyamatok irányításában és a vasúti forgalomirányítás automatizálásában. az oktatási minisztérium bemutatóját új intézménye, az országos oktatástechnikai központ rendezte az általános iskolai, a középiskolai, és a felsőoktatás, valamint a szakmunkásképzés korszerű taneszközeiből. a tantervi reformhoz kapcsolódó újfajta szemléltető eszközök, oktató berendezések között, bemutattak egy, a nyelvtanítást segítő ugynevezett oktatási csomagot, amely a főnévhez kapcsolódó és szemléltethető tudnivaló anyagait, film- és magnótekerccset, valamint diaképeket tartalmaz.

a körséta a vegyipar ,, b,, pavilonjában folytatódott, ahol dr. simon páál nehézipari miniszter kalauzolta a vendégeket. a borsodi vegyi kombinát kiállításának középpontja az épülő új pvc-gyárat ismerteti, - és jelzi, hogy az 1980. évi átadás után évente 190 ezer tonna pvc-t ad az országnak. a tiszai vegyi kombinát bemutatójának egyik érdekessége a bny-dijas tivelin butorlap, amely, mivel rendkívül gyorsan szárad, különösen alkalmas a nagyüzemi butorgyártási műveletek meggyorsítására. a vendégek megtekintették az országos kőolaj- és gázipari tröszt bemutatóján a magyar-szovjet barátság kőolajvezeték egyik szivattyuállomásának makettjét, amely mellett kiállították a magyar gyártmányú szerelvényeket is. a pavilonban sok más termék is jelzi a szocialista országok közötti együttműködés eredményeit, bemutat néhány legújabb cikket abból a több mint kétezerből, amit a kgst-országok a szakosítás alapján gyártanak.

a vendégek a vásár 18-as számú pavilonjában az építésügyi ágazat 30 vállalatának bemutatóján többek között megtekintették a finomkerámiaipari művek legújabb fürdőszobai berendezéseit, közöttük azt az új típusú mosdó-családot, amelynek első példányait a hilton szállóban szerelik fel. az üvegipari művek kiállításának legértékesebb darabja az edzett üvegből készített üvegajtó, amelynek hazai gyártásával tőkés importot helyettesít az orosházi gyár.

/ folyt. köv./

12.00/ju

- 27 -

bb 21. / megnyilt a ... 4. folyt/-ju

az erősáramu berendezések kiállításán, a „d„ jelű pavilonban a villamos berendezés és készülék művek többek között bemutatta a kgst-országokkal folytatott sikeres kooperáció eredményeként készített korszerű készülékeit. az egyesült villamos-gépgyár termékei közül különösen korszerű gyártmány az a permanens mágneses egyenáramu motorcsalád, amelyet külön gerjesztőtekercs nélkül lehet gazdaságosan használni a szerszámgépek meghajtásához. a ganz villamossági művek kiállítása jelzi azt az eredményes kooperációt, amelyet már több mint husz éve folytatnak a leningrádi elektroszila gyárral nagyteljesítményű turbogenerátorok készítésében. hasznosan működnek együtt a torinói fiat művekkel, amellyel közösen 30 erőműhöz szállítottak berendezéseket.

a vendégek megtekintették a csehszlovák erősáramu berendezések bemutatóját is. a skodaexport vállalat szemléltető kiállítási tárgyai ismertetik az új budapesti szemétegető erőműhöz szállítandó berendezéseket. ehhez a létesítményhez négy különleges hazánt szállítanak, amelyek óránként átlagosan 15 tonna hulladékot égetnek el. ez a külkereskedelmi vállalat szállított egyébként tíz nagyteljesítményű gőzkazánt a tiszai és a duna menti hőerőműveknek is.

/ folyt. köv./

bb 28. környezetvédelmi napok szolnok megyében

vid/kz/pg -cz

1976. május 19.

környezetvédelmi napok kezdődtek szerdán szolnok megyében, a hazafias népfrent megyei bizottságának rendezésében. kenderesen lezajlott megnyitón dr. hegedüs lajos, a megyei tanács elnöke tartott előadást a környezetvédelem időszerű kérdéseiről. mint elmondta szolnok megye egyike azoknak az alföldi területeknek, ahol kevés az erdő, ezért kiemelkedő szerepe van a természet és a tájvédelemnek, a vadonélő állat- és növényvilág fenntartásának, gazdagításának.

évente nyolcszáz-ezer hektár területet fásítanak, erdősitenek a tiszatájon és a lakóterületeken, hasznosítják a meglévő zöldövezeteket. két erdei torna és pihenőpark létesült. zöldgyűrűt telepítettek szolnok köré. tiszakürtön megkezdődött a híres arborétum bővítése, értékes növényi állományának gyarapítása.

a továbbiakban a környezetvédelmi napok keretében tudósok, neves gyakorlati szakemberek közreműködésével ankétokat, tanácskozásokat tartanak. kiemelt szerepet kap a faluszépitő mozgalom, a szennyező környezet egészségre ártalmas hatásainak vizsgálata, a kiskörei vízlépcső hatókörzetének fásítása és egyéb kérdések.

/mti/

-28-

12.30/pg

10 135

bb 29. időjárásjelentés

pg -cz

1976. május 19.

a meteorológiai intézet jelenti május 19-én 13 órakor:

fülledt idő

az óceáni hűvös, nedves léghullámok továbbra is a brit-szigeteken és nyugat-európában okoznak felhős, esős időjárást. a szovjetunió európai területének középső része fölött ciklon örvénylik, hatására ott borult, esős, hűvös az idő. közép-európa időjárását gyenge leszálló légmozgások irányítják, itt általában változóan felhős, száraz az idő, a hőmérséklet csúcserőke 2,5 fokkal magasabb, mint az évszaknak megfelelő érték. a következő 36 órában a kárpát-medencét nevesebb, hűvösebb léghullámok közelítik meg, így felhős lesz az ég, elszórtan záporral zivatarral.

hazánk ^{ban} kedden változóan felhős volt az ég, 5-11 órán át sütött a nap. a legmagasabb nappali hőmérséklet északkeleten 20-23, máshol 23-27 fok között alakult. az ország keleti felében kevés helyen, valamint a fővárosban gyenge zápor alakult ki. a lehullott eső mennyisége általában nem volt számottevő, csupán egy-két helyen mértek 1-4 mm-t. ma hajnalra 8-14 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég. a hőmérséklet 11 órára 21-26 fokig emelkedett.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 19.4 fok volt, 3.5 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, mérsékelten süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 20 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

változóan felhős idő, szórványosan kialakuló záporral, zivatarral. mérsékelt, időnként megélénkülő változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 21-26 fok között.

a duna vízállása budapesten 259 cm.

/mti/ **L** Franciaországból több helyről jelentettek zivatart.

-29-

12.35/pg

10 135

bb 31. megkezdődött a földrajzi névgyűjtés bács-kiskun megye egész területén

vid/kz/pg -cz

1976. május 19.

a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézetének szakmai irányításával az ország legnagyobb területű megyéjében, bács-kiskunban is összegyűjtik a földrajzi neveket. az akcióba mintegy 300 pedagógus, honismereti aktivista, helytörténeti kutató, diák és munkás kapcsolódott be. a kutatást támogatja a megyei tanács, segítik a megyei és helyi népfrontbizottságok, könyvtárak, levéltárak, vizügyi szervek és földhivatalok. a technikai előkészítés után területi tanácskozásokon jelesebb szakemberek ismertették a gyűjtőkkel az egységes szempontok szerinti kutatás módszerét, menetét. a múlt hetekben a megye déli járásainak, szerdán pedig kiskörös, kiskunfélegyháza és kecskemét vidékének névgyűjtői vettek részt szakmai értekezleten. ezzel a megye egész területén megkezdődött a gyűjtőmunka, amelyet a terv szerint már ez év végére befejeznek. jövőre kerül sor a tudományos ellenőrzésre, 1978-1979-ben pedig a feldolgozásra, szerkesztésre, s nyomdakész kézirat elkészítésére. a megye földrajzi névgyűjteményének kiadását az 1980-as évek elejére tervezik. fő cél, mint az ország más területein, hogy a földrajzi neveken élő nyelvemlékeket megmentésük. az ilyen kiadványok nem csak a nyelvészetnek, hanem a történet- földrajz-, néprajz- és régészet-tudományoknak is valóságos kincsesbányái lesznek majd. bács-kiskunban - eltérően az ország legtöbb más területétől - sajátosságot ad a gyűjtésnek, hogy legnagyobb a tanyavilága, s hogy déli területe többnemzetiségű, ahol a megye egészétől eltérő hagyományokat őriznek. a nemzetiségi községek délszláv, német és szlovák földrajzi névanyagát például, a pontosság a tudományos ellenőrzés könnyítése érdekében hangsúlyra is rögzítik. minden magános tanyát és tanyahelyet beírnak majd a névgyűjteménybe. nem kis munka: bács-kiskunban ugyanis a legutóbbi népszámláláskor még 50 000 tanya volt és számuk azóta nem sokat változott. /mti/

-.-

bb33. új motel mosonmagyaróvárott

vid/kz/pg -cz

1976. május 19.

szerdán megnyílt a 300 ezer lakosú mosonmagyaróvár első korszerű szálláshelye, a 80 személyes minerva motel. a győr-sopron megyei állami építőipari vállalat építette házigyári elemekből. a gazdája - a győr-sopron megyei idegenforgalmi hivatal - 10 millió forintot költött az építésére és a berendezésére. az új épület egyik disze mosonmagyaróvár épülő új városközpontjának. /mti/

-.-

-30-

12.55/pg

bb 30. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke május 19-én 13 óráig:

se-ju -cz

1976. május 19.

1. napközik
2. közlekedésbiztonsági hetek
3. könyvsorozat
4. munkáslakások
5. utépités
6. kamaz-kürtők
7. nevirol-gyártás
8. 600 éves mezőtur
9. haltelepítések
10. betörő
11. nemeslaki beszéd
12. tengerjog
13. a kereskedelmi felügyelőségek vizsgálatai
14. iskolapatronálás
15. vasbetongyár bővítése
16. tsz-szakszervezetek
17. kőolajfinomító építés
18. fajtaátalakítás
19. országgyűlési küldöttség
20. rendőrségi hírek
21. bnv
22. fejér megyei tanács vb ülése
23. ösztöndíj tanács közleménye
24. vízmű építések
25. a balaton forgalma
26. pedagógus küldöttség az ndk-ból
27. öntözés a hajduságban
28. környezetvédelmi napok
29. időjárásjelentés
30. hírjegyzék

/mti/

-.-

13.00/ju

- 31 -

bb 32. új egyetemi tantárgy a szabványosítás - együttműködési megállapodás a soproni erdészeti és faipari egyetem és a magyar szabványügyi hivatal között

vid/kz-ju -cz

1976. május 19.

speciális ismeretanyag - a szabványosítás - oktatását kezdik meg az ősztől a soproni erdészeti és faipari egyetemen. ezzel kapcsolatban szerdán sopronban szocialista együttműködési szerződést írt alá Olajos József, a magyar szabványügyi hivatal elnöke és dr. Cziráki József, az egyetem rektora.

a szabványosításnak a gazdasági élet minden területén, a gyártásnál, a bel- és külkereskedelemben egyaránt nagy a jelentősége. a megállapodás szerint az előadásokat a magyar szabványügyi hivatal munkatársai tartják. az egyetem laboratóriumában szabványosított mérési módszereket dolgoznak ki. a faipar különböző ágai régóta nélkülözik ezeket a módszereket. /mti/

-. -

bb 34. vízügyi állandó kiállítás szolnokon

vid/kz-ju -cz

1976. május 19.

nyolcvan esztendeje, hogy szolnok város központjától, mintegy öt kilométerre lévő milléri tó szivattyutelepét üzembe helyezték és ezzel megkezdődött a tájegység tervszerű vízgazdálkodásának megalapozása. a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság az elődök munkájának tisztelete jeléül, összegyűjtötte a terület vízügyi múltjának értékes emlékeit és azokból állandó szabadtéri kiállítást rendezett be a milléri tónál.

az évfordulóra az igazgatóság vízügyi történetek sorozatának második kötete is megjelent, s ez csaknem száz esztendőt mutat be a közép-tiszavidék vízügyi múltjából. áttekintést ad a tiszta középső szakaszának szabályozásáról, az árvizekről, az ármentesítések eseményeiről, a töltések kiépítéséről, foglalkozik a lecsapolások és a belvizrendezésekkel, a vízhasznosítással, az öntözéssel és a halászat kérdéseivel. /mti/

-. -

13.10/ju

- 32 -

bb 35. husz százalékkal növelhetnék a termelést

t/tf/be/pr /pg -cz

1976. május 19.

ha az országban mindenütt teljes egészében kihasználnák a megfelelő mennyiségben és technikai színvonalon - rendelkezésünkre álló gépi kapacitást. ahhoz, hogy ezt elérjük, feltétlenül szükség van a korábbinál, de a jelenleginél is jobb munkaszervezésre, a szervezéstudomány szakemberei által elért eredmények mihamarabbi átültetésére a gyakorlatba. ez volt a fő gondolata annak a sajtótájékoztatónak, amelyet a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetemen szerdán tartott a május 27-28-ra összehívott szervezéstudományi konferenciáról Cotel Kornél, a szervezőbizottság elnöke. elmondta, hogy a konferenciát a MTA igazgatástudományi bizottságának vállalati szervezési szekciója rendezte, közösen az egyetemmel.

napirendre kerül a konferencián a vállalati szervezéstudomány számos időszerű kérdése. a téma háttérét jól érzékeltetheti, hogy 1971-ben párt - és kormányhatározat született a szervezés hatékonyabbá tételéről, a munka- és üzemszervezés fellendítéséről. a 70-es évek elején hazánkban a felsőoktatási intézményekben tantervi programba került a szervezéssel foglalkozó közgazdászok, mérnökök képzése. a tudománypolitikai irányelvekkel összefüggésben ugyanakkor a magyar tudományos akadémián országosan kiemelt kutatási főirányként jelölték meg a szocialista vállalat működésének továbbfejlesztését, ezen belül a vállalati igazgatás és irányítás tökéletesítését. a szervezéstudomány országos hálózatában számos kutatóhely foglalkozik - egyetemi tanszékek tudományos intézetekben - az ágazatonként különböző sajátosságokat és követelményeket mutató szervezés /köznapi értelemben: a munkavégzés hatékonyabbá tétele / gyakorlati témáival. ezek közé tartozik például az is: a rendelkezésre álló munkaerővel miként lehet minél eredményesebben működtetni a - nem egyszer drága pénzen külföldről behozott, olykor kihasználatlanul veszteglő - gépparkot. ilyen és hasonló témák sorában a szervezéstudományi konferencián - amint a sajtó munkatársainak előzetesen elmondták - arra is ráirányítják a figyelmet, hogy igen nagy anyagi eszközöket köntnek le a fölöslegesen felhalmozott készletek, amelyek nek egyébként az elhelyezése is jónéhány vállalatnál gondokat okoz.

a konferenciát azért szervezik, hogy friss municiót kapjanak az elméleti szakemberektől a vállalatvezetők, a vezérigazgatók és más gazdasági vezetők ahhoz, milyen gazdasági módszerekkel lehet mind eredményesebbé tenni az ésszerű takarékosságot, amely a gazdaságpolitikánk alapvető követelménye. a tartalékok minél nagyobb mértékű feltárása és kihasználása elengedhetetlen, ez viszont elképzelhetetlen az alapos /a helyi termelési körülményekhez igazodó/ szervezési munka nélkül. előtérben állítják gazdasági munka, a termelés - összefüggéseit, a tudósok által kidolgozott módszerek gyakorlati megvalósítását. /mti/

13.15

- 33 -

13.15/pg a konferencián az elmélet és a gyakorlat - a szervezéstudomány és a konkrét

bb 21. / megnyilt a ... 5. folyt./-ju

a vendégek ezután az a pavilon bejáratánál megtekintették a kooperációs kiállítást: a nagyméretű vitrinekben elhelyezett dokumentációs anyagokat, és a nemzetközi munkamegosztás és a termelési együttműködés eredményeit reprezentáló néhány terméket. a kiállítás 14 iparágban megvalósított együttműködésről tájékoztatja a látogatókat, köztük a számítástechnikai szakosítás, a két- és sokoldalú gépipari és kohászati kooperációk sikereiről. külön vitrinekben kaptak helyet az angol wimpey építési módszer meghonosítását ismertető dokumentumok.

a medicor kiállításánál nagy érdeklődéssel tekintették meg a nagydíjat nyert orvosdiagnosztikai szűrőállomást, amelyet a gyár műszaki szakemberei rendkívül rövid idő alatt fejlesztettek ki. ugyancsak a medicor kiállításán mutatták be a medunion szervezet termékeit; a szervezetnek a medicor és négy szocialista országbeli partnere a tagja. így többek között szovjet lélegeztető készülék, ndk sebészeti berendezés, lengyel vérnyomásmérő és csehszlovák hőlégmenterizátor is látható a bemutatón.

ezután a vendégek a pavilon néhány külföldi bemutatóját tekintették meg. megismerléltek néhány bolgár műszert, hideghegesztő berendezést. a bolgár kiállítók elmondták, hogy iparuk újdonságai, exportra ajánlott gyártmányai négy szakcsoportban láthatók a vásáron. az a pavilon osztrák kiállítása a műszeripar több, hazánkban is ismert termékét mutatja be, de más pavilonokban kiállítottak több vegyipari és fémmegmunkáló gépet.

a lengyel kiállítók közül az a pavilonban a labimex külkereskedelmi vállalat műszeripari cikkeket mutat be. egyik készülékük segítségével az iparvállalatok jelentős gázmegetakarítást érhetnek el, - 1977-től magyarországra is szállítanak ezekből.

a gamma művek és a videoton kiállításán a vendégeknek elsősorban a kgst együttműködés keretében előállított termékeket mutatták be. a gamma többek között kiállítja az általános nukleáris orvosi laboratórium igényeinek megfelelően kialakított új diagnosztikai berendezését. a videoton a számítógép rendszerbe tartozó berendezéseket állít ki, köztük az r-10-es számítógép továbbfejlesztett változatát, az r-12-t.

/ folyt. köv./

13.22/ju

1 az egységes

- 34 -

bb 21. / megnyilt ... 6. folyt./-ju

a körséta résztvevői ezután a szovjet kiállításon megtekintették a szovjet ipari újdonságokat, köztük számítástechnikai, sokszorosító és fénymásoló berendezéseket, és a harmadik generációs számítógépekhez tartozó eszr 1033-as berendezés modelljét, amelyet ebben az évben kezdtek el gyártani. a vendégek megnézték zást a kiállítást is, amelyet a szovjet kiállítók a komplex program ötödik évfordulójára állítottak össze.

a körséta ezután az a pavilon ndk és román kiállítóihoz vezetett. az ndk-beli cégek főként járműipari, híradástechnikai és átviteltechnikai berendezéseket hoztak a vásárra. románia kiállításán a vendégek megnézték a c/32-es kis teljesítményű számítástechnikai rendszert, amelyet ez évben már exportál hazánkba a román külkereskedelem.

a japán kiállítás megtekintése után a vendégek a mom, a beloiannisz híradástechnikai gyár és az egyesült izzó bemutatóinál folytatták a körsétát. a mom kiállításának egyik érdekessége a nemzetközi piacon szinte egyedülálló mágneslemez tároló. a ~~hng~~ kisebb üzemek telefonforgalmának lebonyolítására alkalmas kvázielektronikus alközpontot is bemutat, míg az izzó a legújabb típusu xenon és halogén lámpákat állított ki.

a szabadtéri kiállításon a magyar járműipar sorakoztatja fel termékeit, - a körséta alkalmával a vendégek ide is ellátogattak. az ikarus 200-as autóbusszaládájából a kiállításán látható az új, 18 méter hosszú csuklós busz, amely másfél méterrel hosszabb a forgalomban eddig ismerteknél, és tizettel többen utazhatnak rajta. a busz iránt a bkv és a szovjet partnerek érdeklődnek. a városi tömegközlekedés másik eszköze, a trolibusz is szerepel a bemutatón, a bnv-nagydíjat nyert jármű különösen üzembiztos, mert áramszünet alkalmával is tovább haladhat, ilyenkor a beépített szovjet aggregát az energiaforrás. az ikarus-család egyik érdekessége az a csepel autó-alvázon nyugvó busz, amelyet irakban szerelnek össze, s pakisztán vásárolt belőle eddig csaknem 1200-at. más fejlődő - főként afrikai - országok az ikarus 259-es busza iránt érdeklődnek. a szovjetunió rendelte meg a hideg égővi ikarus-buszt, a jármű kettős ablakai és más berendezései a legnagyobb hidegtől is megóvják az utas-teret.

/ folyt. köv./

13.30/ju

- 35 -

bb 21. / megnyilt a ... 7. folyt./-ju

a csepel autónak a termékszerkezet korszerűsítésére kialakított új gyártmányait is megtekintették a vendégek. a csepel-049-es szervókormány ndk-kooperációban, a hidromechanikus sebességváltó pedig szovjet partnerekkel közösen készült. kiállították a 268-15 típusú autóbuszalvázat is, amelyet 200 lóerős rába-motor hajt.

a rába magyar vagon- és gépgyár a kgst-országok közötti szakosítás keretében a hátsó futóművek profilgazdája, s ezt a berendezést is bemutatja a bnv-n. a körséta vendégei a 245 lóerős rába-steiger traktort is megtekintették; a gép a mezőgazdaság zárt rendszerű termelésének fontos eszköze. a mezőgazdasági üzemek hasznosíthatják a magyar hajó- és darugyár új, konténerbe épített forgatható gőzkazánját is. a járműveket kiállító külföldi cégek között a vendégek megtekintették az olasz fiat-cég új, korszerű teherautóit.

a körséta a szabadtéri bemutató után ismét az a-pavilonban folytatódott, ahol a hazaiak mellett külföldi vállalatok is képviseltetik magukat. a bnv-n kiállító 19 angol cég közül a vendégek a ranx xerox másolóberendezéseit és más gépipari és szerszámipari berendezéseit tekintették meg. ellátogattak az egyesült államok bemutatórészéhez is, itt vegyipari és nyomtatott áramkörrel kialakított programozó gépeket nézték meg. az nszk kiállító különféle mérőműszereket, anyagvizsgáló gépeket és a környezetvédelmet szolgáló légszennyezésmérő készüléket hoztak el a tavaszi bnv-re. a 40-es pavilonban holland élelmiszeripari gépeket és más berendezéseket néztek meg a vendégek.

/ folyt. köv./

13.37/ju

10/14/2

- 36 -

bb 37. a vigszinház igazgatósága közli

rt/pr/pg -cz

1976. május 19.

hogyan hankó elemér hamvasztás utáni bucsutatósa május 26-án délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.
/mti/

.-.

bb 36. tatabányán szerelik fel a 12. megyei számítógép központot

vid/kz/pg -cz

1976. május 19.

nagy teljesítményű megyei számítógép központ építésére írtak alá szerződést szerdán tatabányán a ksh, a számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat, a komárom megyei- és a tatabányai városi tanács vezetői. több mint százmillió forintos költséggel a megye minden gazdálkodó egységének, intézményének kiszolgálására alkalmas számítógép központot hoznak létre tatabányán. a költségeket a ksh, valamint a számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat közösen fedezi, a megyei tanács 5 millió forinttal, a városi tanács közművesített terület biztosításával járul hozzá az új létesítményhez. az építkezést a jövő évben kezdik meg és 1978 közepére fejezik be.

az országban a 12. megyei számítógép központ lesz a tatabányai, jelenleg kecskeméten, székesfehérváron és kaposváron építenek hasonló létesítményt. népgazdasági érdek, hogy a munkaerőhiánnyal küzdő üzemek, vállalatok információs igényét gyors és pontos elektronikus számítógépekkel magas fokon kielégítsék. ennek megvalósítására országos regionális számítógép-hálózatot alakítanak ki. az építkezést mindenütt alapos piac-kutatás előzte, illetve előzi meg, gondosan felméri, hogy belátható időn belül képes-e gazdaságosan dolgozni a számítógép központ. az eddig átadott megyei központok gyors, megbízható információkat szolgáltatnak az arra igényt tartó vállalatoknak, üzemeknek, intézményeknek. segítségükkel jobban kihasználják a termelési eszközöket és takarékoskodnak az előmunkával. többek között tudományos jellegű munkavégzést, a termelés programozását, különféle nyilvántartásokat, műszaki ügyvitelt és árukönyvelést biznak a számítógép központokra. mindezekkel óriási adatfeldolgozástól mentesítik a vállalatok alkalmazottait. /mti/

.-.

bb 38. történelmi emlékpark a csataterén - augusztus 29-én országos jellegű megemlékezést tartanak mohácson

vid/pg -cz

1976. május 19.

1976. augusztus 29-én lesz 450. évfordulója a mohácsi sikon lezajlott nagy honvédó ütközetnek, amely „mohácsi vész”, néven vonult be a magyar történelembe. a veszített csata, amelyben 10-15 ezer magyar és szövetséges katona halt hősi halált, kiinduló pontja volt a százötven éves török hódoltságnak és évszázadokra meghatározta a kárpát-medencében élő népek sorsát.

/folyt. köv./
13.35/pg

10/14/2

-37-

bb 38. / történelmi emlékpark a ...folyt/pg

az 1526-os csata évfordulóján országos jellegű megemlékezést tartanak a duna-parti városban. erről tanácskozott szerdai ülésén a mohácsi tanács végrehajtó bizottsága és jóváhagyta az eseménysorozat programját. a megemlékezésre - a hősök iránti kegyelet és tisztelet mellett - a tudományosság jegyében kerül sor. az évforduló ugyanis alkalmat nyújt arra, hogy a marxista történettudomány feltárja a mohácsi csata jelentőségét. összefüggéseit és hatását, s ezáltal is erősíthetjük a szocialista nemzeti önismeretet. a megemlékezés tartalma tehát a kor eseményeinek igaz értékelése, az okok és a következmények elemzése, a történelmi tanulságok feltárása és meghatározása lesz.

a magyar történelmi társulat ebből az alkalomból két napos emlék-ülést rendez mohácson. a tudományos ülésen elhangzó előadásokat kiadványban jelentetik majd meg. az éremgyűjtők országos egyesülete ugyancsak mohácson tartja vándorgyűlését, amelynek kapcsán pénz-és éremtörténeti kiállítás nyílik. a dunántúli kisvárosok hagyományos évi találkozója az idén baranyában kerül sor: az egyik napon komlón, a másik napon mohácson találkoznak a tanácsi vezetők. a mohácsi téma: történelmi hagyományok szerepe a várospolitikában és a várofejlesztés alakításában. az évforduló alkalmából különféle kiállítások nyílnak a duna-parti városban és moháccsal foglalkozó kiadványok látnak majd napvilágot.

mindaddig semmiféle emlékműve nem volt mohácsi csatában elesett hősöknek. a 450 évfordulóra az egykori harcmezőn - a megtalált és feltárt magyar tömegsíroknál - történelmi emlékparkot alakítanak ki. az országos természetvédelmi hivatal irányításával készülő arborétum jellegű park nemzeti kegyhelyünk lesz. méltó módon megjelölik a sírokat, ahol a látogatók leróhatják majd tiszteletüket, a helyszínen berendezett kis muzeumban pedig a csata történetével ismerkedhetnek meg. az emlékpark területén különféle képzőművészeti alkotásokat helyeznek el. a történelmi emlékhelyet augusztus 29-én - a mohácsi városi tanács nyilvános emlékülését követően - nyitják majd meg. /mti/

--

-38-

Tolluto

bb 39. a vállalati élet szerves részévé kell fejleszteni az üzemi demokráciát - befejeződött a békéscsabai tudományos konferencia

vid/kz-ju -cz

1976. május 19.

szerdán békéscsabán befejeződött a szervezési és vezetési tudományos társaság, a szot közgazdasági osztálya és a szak-szervezetek elméleti kutató intézete által rendezett háromnapos tudományos konferencia. a vállalati vezetés és üzemi demokrácia összefüggéseivel foglalkozó tanácskozáson az előadók és a felszólalók hangsúlyozták, hogy az üzemi demokrácia a szocialista demokrácia szerves része, nem óhaj, hanem szükségesség. sokan kiemelték, hogy a vállalatok életének szerves részévé kell fejleszteni az üzemi demokráciát. az üzemek, a vállalatok középszintű vezetőire is nagyon jelentős feladat hárul a munka során.

/ folyt. köv./

13:45/ju

Tolluto

-38/a-

bb 39. / a vállalati .... 1. folyt./-ju

a hozzászólók közül többen tiltakoztak az ellen, hogy a szociális juttatásokat sok helyen azonosítják az üzemi demokráciával. azt is többen hangoztatták, hogy a dolgozók őszinte és előrelátó tájékoztatása ugyancsak része az üzemi demokráciának, s ugyanakkor előfeltétele a jó gazdasági munkának.

a háromnapos tanácskozás dr. jandek gézának, a szot közgazdasági osztályvezetőjének összefoglalójával zárult. /mti/

--

f e l h a s z n á l h a t ó : 17 órától!

bb 40. kiállítás az ndk nemzeti néphadseregéről mezőturon

vid/ká-ju -cz

1976. május 19.

a német szocialista egységpart ix. kongresszusa tiszteletére, a májusi béke és barátság hónap keretében szerdán két kiállítás nyílt mezőturon, a fegyveres erők klubjában. az egyik tárlat az ndk nemzeti néphadseregének fejlődését mutatja be az érdeklődőknek, míg a másik kiállítás az ndk kézműiparának termékeit vonultatja fel. a két tárlat megnyitása alkalmából rendezett barátsági ünnepségen hangversennyel köszöntötték a megjelent vendégeket. /mti/

--

f e l h a s z n á l h a t ó : 16 órától!

bb 41. nyergesi jános festőművész kiállítása nyergesujfalun

vid/ká-ju -cz

1976. május 19.

szerdán kiállítást nyitottak nyergesujfalun nyergesi jános munkáiból. a komárom megyei festőművészeknek aki kernstock károly tanítványa volt, és részt vett az általa vezetett nyergesi szabadiskola munkájában, a felszabadulás óta már több önálló kiállítása volt. ma is nyergesujfalun élő 80 éves mester témáinak jó részét a község lakóinak, illetve a helyi gyárak dolgozóinak életéből meríti. /mti/

--

13.50/ju

16/1470

- 39 -

felhasználható: 17 órától!

bb 42. balogh andrás festőművész kiállítása szegeden

vid/ká-ju -cz

1976. május 19.

szegeden a gulácsy lajos teremben szerdán nyílt meg balogh andrás festőművész kiállítása. a tárlaton a művész mintegy negyven olaj és pasztel képével ismerkedhetnek meg az érdeklődők. /mti/

bb 43. az oktatási minisztérium és szabolcs-szatmár megye vezetőinek megbeszélése

vid/kz/pg -cz

1976. májuss 19.

tervegyeztető megbeszélést tartottak szerdán nyiregyházán az oktatási minisztérium és szabolcs-szatmár megye vezetői. a tanácskozáson, amelyen résztvett dr. polinszky károly oktatási miniszter, továbbá dr. pénzes jános, a szabolcs-szatmár megyei tanács elnöke és györgy, a megyei pártbizottság titkára is, részletesen értékelték a iv. ötéves terv végrehajtását, és megvitatták az új középtávu tervidőszak főbb feladatait, az oktató-nevelő munka tartalmi kérdését, az 1978-ban bevezetésre kerülő új tanterv előkészületeit. a minisztérium képviselői elismeréssel szóltak azokról az eredményekről, amelyeket a megyében elérték az ifjúság életre való felkészítésében. csupán az elmúlt öt évben mint több 560 millió forintot fordítottak az oktatási hálózat fejlesztésére. többek között 183 új általános iskolai, 63 középiskolai és 28 szakmunkásképző intézeti tantermet, hétezernél több óvodai helyet építettek. mindaz lehetővé tette az oktató-nevelőmunka színvonalának emelését. az iskolák körzetesítésével, atanyai diákotthoni hálózat kiépítésével sikerült elérni, hogy ma már az általános iskolai tanulóknak 97 százaléka részesülhet szakrendszerű oktatásban, s a végzősök több mint 90 százaléka tanul tovább közép-és szakmunkásképző iskolákban. az elért eredmények ellenére sok mutatóban a megye még mindig az országos átlag alatt van. különösen kevés a kollégiumi hely.

tekintettel arra, hogy a fiatal korosztályhoz tartozó 30 éven aluliak aránya országosan szabolcsban a legmagasabb, körülbelül egyharmada a lakosságnak, az oktatási hálózat fejlesztése az ötödik ötéves tervidőszakban is egyik fő feladat lesz.

/folyt. köv./
14.10/pg

LEKLER

-40-

bb 43. /az oktatási....folyt/pg

a megyei fejlesztési alapnak 23.7 százalékát erre a célra fordítják. a megye oktatásának történetébe egyedülálló lesz a fejlesztés, amelyet a következő ötévre előirányoztak. a program szerint 1980-ig ötezer új óvodai helyet, 300 általános iskolai, 26 középiskolai, 1 szakmunkástanulói kollégiumi helyet építenek. társadalmi ösztönzőjuttatásokkal, letelepedési segélyekkel és más módon is elősegítik a szakpadagógus ellátottság javítását. a pedagógushiány enyhítésére pedig ismét alkalmaznak képesítés nélküli nevelőket. a saját lehetőségek és erőforrások célszerű felhasználása mellett azonban továbbra is szükség van a központi szervek támogatására elsősorban az általános iskolák ellátottsága közötti szintkülönbségek csökkentésében, a gyermekvédelem és gyógypedagógiai intézmény hálózat bővítésében, az óvodai hálózat gyorsabb ütemű fejlesztésében, a cigánylakosság iskoláztatásával járó többletgondok megoldásában, a pedagógusok élet- és munkakörülményeinek javításában, a felsőfoku végzettségű szakemberellátottság javításában. /mti/ 16 szakmunkásképző iskola új tantermet, valamint 1360 középiskolai és

bb 44. ho si minh szobrának koszoruzása

tm/pr/pg -cz

1976. május 19.

budapesten a hanoi parkban ho si minh születésének 86. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget tartottak. az országos béketanács nevében vass istvánné és házlinger györgy alelnökök valamint dr. sütő gyula titkár koszoruzta meg ho si minh szobrát. elhelyezték a megemlékezés virágait a hazafias népfront budapesti és xi. kerületi bizottságának, a szakszervezetek budapesti tanácsának és a kisz xi. kerületi bizottságának képviselői továbbá nguyen manh cam, a vdk budapesti nagykövete és nguyen phu soai, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

-.-
-41-

14.20/pg

11500

bb 21. / megnyilt a ... 8. folyt./-ju

a vendégek ezután a nehézbereendezések, szerszámgépek csarnokát, a c-pavilont keresték fel. a méreteiben is impozáns termékbemutató érdekessége, hogy szinte valamennyi gép, berendezés működés közben is látható.

a pavilonban kapott helyet franciaország hivatalos standja, ahol egyebek között fémmegmunkáló berendezések gyártási kooperációjának lehetőségét ajánlják a tárgyaló partnereknek.

a jugoszláv kiállítás c pavilonbeli részlegén egyrészt a két ország gazdasági, kereskedelmi kapcsolatainak eredményét ismertetik, másrészt azokat, a magyar cégek érdeklődésére számoltartható termékeket mutatják be, amelyek - a kiállítók véleménye szerint - hozzájárulhatnak az árucserreforgalom növeléséhez.

a pavilon magyar kiállítóinak standjain egymás után sorakoznak a nemzetközi színvonal, a kiváló műszaki tulajdonság elismeréseként kitüntetett gyártmányok. ilyen a diósgyőri gépgyár hatalmas méretű, sokoldaluan használható, huzalgyártó vásár-dijas gépsora is. a csepel művek szerszámgyára a fémmegmunkáló berendezések gazdag választékával jelent meg a vásáron. büszkén mutatták be a vendégeknek a kgst szakosításban gyártott bnv nagydijas eri-400-as típusu programvezérléses esztergagépet, amelynek sorozatából 90 százalék kerül külföldre, ezenbelül 60 százalék tőkés exportra. az üzem másik gépe, a kiemelkedő műszaki fejlesztés eredményeként született koordináta-furógép is vásárdíjat érdemelt ki. a gyár kiállításán beszámolnak arról is, hogy egész sor berendezést, köztük nagy pontosságú helyzet-furógépet, több orsós furógépet, sugár furógépet, szerzőbeállítót stb. gyártanak tőkés kooperációban.

a szerszámgyépipari művek olyan sokrétű technológiai feladat gazdaságos elvégzésére alkalmas megmunkáló-központokat, magas termelékenységgű célgépeket állított ki, amelyek a nemzetközi piacokon is helytállnak. a szim kiállításának központjában az újdonságok, a kgst együttműködésben készülő berendezések - hatarsós automata eszterga, egyetemes kiseszterga, optikai alakkészörögép, magyar-csehszlovák kooperációban kifejlesztett hidraulikus tokmány stb. - állnak.

/ folyt. köv./

14.25/ju

- 42 -

15¹⁰

bb 21. / megnyilt a ... 9. folyt./-ju

a vendégek a 23-as avilonban fejezték be látogatásukat. a kohászat kiállításán a fontos ágazat valamennyi vállalata felvonult. a bejáratnál felirat jelzi, hogy a vaskohászat az elmúlt tervidőszakban 27 százalékkal növelte termelését, s a kgst integráció jegyében fejlődött. a vendégek elsőnek az ózdi kohászati művek bemutatóját, majd a lenin kohászati művek ötvözött és ötvözetlen termékeit, idomacáljait tekintették meg. a salgótarjáni kohászati művek kiállításán elmondották, hogy az üzem évi 250 ezer tonnás termelésének 17 százaléka exportra készül. az üzem gyártási profilja egyre inkább a hidegen alakított termékek irányába tolódik, s a kiállításon is ilyen fémbevonatu huzalokat, sajtolt és kovácsolt gyártmányokat mutatnak be.

a csepeli fémműnél arról tájékozódhattak a látogatók, hogy az üzem 1968. óta vesz részt a kgst együttműködésben. a tagországok szabad gyártási kapacitásának kihasználását szolgáló egyezmény, a szakosodás alapján a szovjetunió részére gyártanak tengervíz-álló sárgaréz kondenzátorcsöveket, nikkel-huzalokat, bulgáriának réz-hengerhuzalt, a magyar-lengyel közúti járműprogramban kokillaöntésű alumínium forgatyusházakat, és mindezeket természetesen be is mutatják.

a kiállításuk beszámol arról is, hogy az nsk-beli kludi céggel kooperálva gyártanak csaptelep alkatrészeket, armaturákat, s ezekért a kereskedelem kész csaptelepeket, fürdőszoba berendezéseket kap.

a beruházási javak kiállítása, a tavaszi bnv délután 2 órakor nyitotta kapuit a nagyközönség előtt. /mti/

--

bb 47. fotovegyszer árleszállítás

i kf/s-ju ie -cz

1976. május 19.

az ofotéért a reanal gyárral egyetértésben - a házilaborálás népszerűsítése érdekében - néhány, amatőr célokat szolgáló vegyszer árát május 20-tól leszállítja. csütörtöktől nyolcféle fotóvegyszer ára 8-56 százalékkal csökken. így például a fenofort negatív hívó 9.20 helyett 7.70 forintért, az 50 grammos hidrokinnon 30.40 helyett 15.50 forintért, a fixírsó 13.30 helyett, 9.90 forintért vásárolható.

az árleszállításról az ofotéért üzleteiben felirat is tájékoztatja a vásárlókat. /mti/

--

14.35/ju

- 43 -

15¹⁵

bb 46. végetért a(z) erdészeti szakmunkásképző intézetek tanulóinak országos versenye

vid/kz/pg -cz

1976. május 19.

a zalai erdő-és fafeldolgozó gazdaság budafai kerületében rendezték meg az erdészeti szakmunkásképző intézetek végzős tanulóinak országos versenyt. a háromnapos írásbeli gyakorlati és szóbeli verseny hétfőtől szerdáig tartott. a fiatal szakmunkástanulók különösen a gyakorlati munkában, a fadöntésben, osztályozásban, darabolásban, traktorral való erdei szállításban, gépi rakodásban, telepítést előkészítő talajmunkákban jeleskedtek. a zsűri a középrigóci szakmunkásképző intézetet jutalmazta az első díjjal. a verseny három egyéni győztese, akik egyúttal megkapták a szakmunkásbizonyítványt is, merkl ferenc a középrigóci intézetből, a második kondász géza, az ásothalmi, a harmadik pedig losánczky györgy, a mátrafüredi erdészeti szakmunkásképző intézet tanulója lett./mti/

-.-

bb 45. dr. szekér gyula nyilatkozata

sl/fe/ie/pg -cz

1976. május 19.

a bnv megnyitása után dr. szekér gyula nyilatkozott az mti munkatársanak:

rámutatott, hogy a kiállítás gazdag anyaga több éves tervező-fejlesztő munka nyomán jött létre, s mintegy összegezi, demonstrálja beruházási javakat gyártó iparágainknak a negyedik öt éves tervidőszakban elért eredményeit. műszaki előrehaladásunk áttekintését megkönnyíti, hogy a hazai és külföldi termékeket egymás mellett láthatja a közönség. ez azt is jelenti, hogy a vásár szakosított módszere hasznosnak bizonyult. a nemzetközi összehasonlítás meggyőzően bizonyítja, hogy a versenyben a magyar ipar egyre inkább felzárkózik. érződik már az ipar termelési szerkezetének átalakulása, ami viszonylag nem sok területre terjed ugyan ki, de ahol erre koncentrálnak, ott máris sikerült nagy sorozatban előállítani, minden piacon jól értékesíthető terméket. a legnagyobb előrehaladást azoknál a cikksoportoknál értük el, amelyeknek korszerűsítése, gyártása a központi fejlesztési programokhoz, illetve a kgst komplex programjához kapcsolódik. ide sorolhatók az alumínium-ipar, a közúti járműipar, a számítástechnika, a petrokémia, a könnyűszerkezetes építési mód elterjesztésének eredményei, de több más területen is számottevő fejlődés tapasztalható.

/folyt. köv.?
14.35/pg

-44-

1520

bb 45. /dr. szekér gyula...folyt/pg

- örvendetesnek tartom - mondotta, - hogy a vásárlátogatók most a korábbiaknál jobban tájékozódhatnak a kgst együttműködés eredményeiről. a vállalatok ezuttal nagyrészt külön felhívták a figyelmet azokra a cikkeikre, amelyek a kgst országok egyeztetett tervei, a vállalatok megállapodásai alapján készülnek. ezzel is joggal hangsúlyozzák a kooperáció, a szakosítás jelentőségét, az integrációs program megvalósításában rejlő nagy lehetőségeket. ugyanakkor a vásár arra is ösztönöz, hogy vállalatunk tőkésországok cégeivel is igyekezzenek kooperációs megállapodásokra jutni.

a nemzetközi együttműködés fokozása - főként a szocialista gazdasági integrációs folyamat - fontos feltétele a termelési és export-strukturánk korszerűsítésének, az árucserforgalom további bővítésének, kiegyensúlyozott külkereskedelmünknek. tennivalónk még igen sok. hatékony intézkedéseket kell tenni a termékszerkezet korszerűsítéséért, különösen a feldolgozóipar egyes ágazataiban, kívánatos ez a vegyipar vagy a növényvédőszer gyártásnál csakugy, mint például a hiradástechmikában, ahol fokozottan kell törekedni a korszerű miniatürizálásra, az integrált áramkörök alkalmazására. egész sor egyéb területet is említhetnék, amire egyébként a bnv is jónéhánykövetendő példával szolgál. a vásárnak - nemzetközi kapcsolataink további elmélyítésén túlmenően - éppen az az egyik fontos funkciója, hogy a sokféle lehetőség közül segít megtalálni vállalatunk számára a legelőnyösebbet terveik végrehajtásához. s hasznos a bnv mindenekelőtt azért, mert hangsúlyozottan felhívja a figyelmet a nemzetközi munkamegosztásban, a szocialista integrációban rejlő lehetőségek felhasználásának nagy jelentőségére. mindezért elismerés illeti a kiállítókat és a hungexpo-t, amely szervezőmunkájával elérte, hogy a bnv sikerrel betöltheti funkcióját. /mti/

-.-

bb 48. bajor és indiai vendég érkezett a bnv-re

sl/be/pg -cz

1976. május 19.

a budapesti nemzetközi vásár megnyitása alkalmából szerdán budapestre érkezett anton jaumann bajor gazdasági és közlekedési államminiszter, valamint t.v. thomas india kerala államának tartományi minisztere. /mti/

-.-
-45-

14.55/pg

1520

bb.49. együttműködési megállapodás a magyar tudományos akadémia és az ndk mezőgazdaságtudományi akadémia között

t/km/tm/pr/a/-cz

1976. május 19.

öt évre szóló együttműködési megállapodást irt alá szerdán a magyar tudományos akadémia képviselőjében Tamásy István akadémikus, az MTA elnökségének tagja és Eberhard Wojahn, az ndk mezőgazdaságtudományi akadémia alelnöke, a magyar tudományos akadémiaán.

a mostani szerződés egy tíz éve létrejött megállapodást hosszabbít meg. öt kutatási témát jelöltek meg, amelyben a magyar és ndk tudósok együttműködnek majd. közös kísérleteket végeznek a kukorica-nemesítésével, a hibridbuza-nemesítésével, a talajok tápanyagforgalmával, a háziállatok vírusfertőzöttségével, és a sertéstenyésztéssel kapcsolatban. a kijelölt témák a mezőgazdasági tudományok olyan területei, amelyek mindkét ország alapvető népgazdasági érdekeit szolgálják. magyar részről a kutatásokban, az MTA Martonvásári Mezőgazdasági Kutató Intézete, a Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet, az Állategészségügyi Kutató Intézet, és az Állatorvostudományi Egyetem Állathigiéniai Tanszéke vesz részt. német részről az ndk Gabonatermesztési Kutató Intézete, a Lipcsei Műtrágyázási Kutató Intézet, az ndk Mezőgazdaságtudományi Akadémiajának Baktérium Állatbetegség Kutató Intézete és az Állattenyésztési Kutató Központ kapcsolódik be a tudományos munkába. az együttműködő intézetek munkatervet dolgoznak ki, ezek általában kétéves időtartamra szólnak. a munkatervben meghatározzák a kutatási témát, a tudományos célt, a megvalósítás szakaszait és határidőit, a feladatok megosztását és a tanulmányutakat. az első intézetek közötti munkatervet 1976. október 30-ig kötik meg./mti/

--

bb.51. a bnv első üzletkötése

sz/fe/p sl -cz

1976. május 19.

nem sokkal a vásár megnyitása után megkötötték a bnv első üzletét. az elektroimpex külkereskedelmi vállalat és a szovjet maspriborintorg külkereskedelmi egyesülés képviselői szerződést irtak alá magyar elektroakusztikai és stúdiótechnikai berendezések, valamint ipari televíziók szállításáról. a szerződés értelmében ezekből a berendezésekből az idén több mint 450 ezer rubel értékben, 1977-ben pedig 1.230.000 rubel értékben szállít az elektroimpex a szovjetunióba. a készülékek egy része, mint például a studiomagne- tofonok a vásáron is láthatók./mti/

--
-46-

15.15/p

1580

bb.50. újabb lehetőségek a magyar-csehszlovák együttműködés fejlesztésében -premysl strougal nyilatkozata

t sb/tm/p sl -cz

1976. május 19.

a bnv megtekintése után, premysl strougal csehszlovák külkereskedelmi miniszterhelyettes nyilatkozott az MTI munkatársának. rámutatott arra, hogy csehszlovákia hagyományos kiállítója a bnv-nek, mert fontosnak tartja, hogy bemutatójával felhívja a figyelmet legújabb termékeire, és részt vegyen abban a nagy műszaki információ- és tapasztalatcserében, amelyre a nemzetközi árukiadás, ezen belül a magyar export- import ajánlat nyújt jó alkalmat a vásáron. a tapasztalatgyűjtés hatékonyságát javította a vásár szakosítása is, mert a hasonló szakterületek kiállítói közelebb kerültek egymáshoz és több lehetőségük nyílik az árucserére és az együttműködés fejlesztési lehetőségeinek feltárására.

csehszlovákia kiállításának fontos célja, hogy hozzájáruljon a magyar partnerekkel folytatott hosszútávú együttműködés kiterjesztéséhez, 1976. és 1980. között - a kétoldalú kereskedelmi egyezménynek megfelelően - az árucseretorgalom 50 százalékos bővítéséhez. mindkét ország egyetért abban, s a kiállítás is jelzi, hogy sok lehetőség nyílik a kétoldalú kooperáció és a specializáció szélesítésére. ilyen lehetőségek kínálkoznak főleg a gépgyártásban, ezen belül a mezőgazdasági gépek termelésének kooperációjában, valamint a vegyiparban. többek között ezek a témák is szóba kerülnek, sok konkrét javaslattal a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság legközelebbi ülésén, amelyet a jövő héten tartanak Prágában./mti/

--

bb.52. huszár István előadása az MSZMP politikai akadémiaján

ol/t/fné/p -cz

1976. május 19.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának politikai akadémiaján szerdán az építők Rózsa Ferenc művelődési házában Huszár István, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese tartott előadást „a szocialista gazdasági integráció néhány időszerű elvi és gyakorlati kérdése”, címmel.

Győri Imre, az MSZMP KB titkára nyitotta meg az előadást, amelyen részt vettek a párt vezető propagandistái, valamint ideológiai, gazdasági, társadalmi életünk képviselői.

az előadás anyagát a Kossuth Könyvkiadó megjelenteti.

/mti/
15.30/p

--
-47-

1540

bb.53. németh károly látogatása az ovh-ban

k sb/be/p ie -cz

1976. május 19.

németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán látogatást tett az országos vízügyi hivatalban. vele volt borbély sándor, az mszmp kb ipari-, mezőgazdasági és közlekedési osztályának vezetője. a vendégeket dr. gergely istván államtitkár, az ovh elnöke tájékoztatta az v. ötéves terv és az 1976-os esztendő vízgazdálkodási feladatairól, a lakossági, ipari és mezőgazdasági vízellátás fejlesztéséről, a vízminőségvédelem tennivalóiról./mti/

.-.

bb.54. a ii. országos környezetvédelmi tanácskozás kecskeméten

vid/p fm -cz

1976. május 19.

kecskeméten szerdán megkezdte munkáját a ii. országos környezetvédelmi tanácskozás.

horváth istván, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának első titkára mondott megnyitót, majd napjaink környezetvédelmének jelentőségéről, társadalmi szerepéről sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára tartott bevezető előadást. korunk feladata - mondotta - , hogy a jövő nemzedék számára megőrizze és gyarapítsa természeti örökségünket, s maradandóan szépitse környezetét. a tenni- és pótolnivaló mindenkié, éppugy a melléktermékeket szabadba kibocsátó gyáraké, mint a kemizáló mezőgazdaságé, vagy az emberé, aki szeméttel árasztja el a parkokat, az utcákat.

ezután bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, az országos környezetvédelmi tanács elnöke beszélt hazánk második természeti törvényének gyakorlati megvalósításáról, szervezeti formáiról. elmondta, hogy a társadalom egészét érintő környezetvédelem nem ,,hivatalt,, igényel, hanem mindenki részéről önálló felelősséget éltetnünk megóvásáért. ehhez megfelelőek a feltételek. az országban ötven olyan intézmény van, amely főtevékenysége mellett kitűnően szolgálhatja ezt a célt. érvényt szerezve a nemzetközileg elismert új törvénynek, kötelezhetők az üzemek arra, hogy megszüntessék a levegőt, a környezetet pusztító góccokat az országban. a következőkben pedig valamennyi ipari létesítmény, városi és községi település csak megfelelő szűrő-és tisztítóberendezésekkel, illetve közműekkel épülhet. a z ötödik ötéves tervben a nemzeti jövedelemből is sokat költenek a környezetvédelemre. 1980-ig több mint husz milliárd forintot fordítanak a vizek tisztaságának megőrzésére, az egészséges ivóvízellátásra. ezenkívül 400 millió forintot irányoztak elő a meglévő ipari központok szennyvíztisztító berendezéseinek kiépítésére.

/folyt köv ./
16.15/p

-48-

bb.54. a ii. országos....folyt/p

s. hegedüs lászló a hazafias népfront országos tanácsának titkára elmondta, hogy a második természetvédelmi törvény élénk visszhangra talált a lakosság körében. a most zajló városi és községi népfront-küldöttgyűléseken például eddig csaknem 7.000 javaslat hangzott el a természet megóvására, a környezet szépítésére. e kérdés jelentőségének társadalmi felismerése már nem ujkeletű. az elmúlt öt év alatt önkéntes munkával pihenőparkokat létesítettek, fásítottak a települések lakói. csupán a kisz-fiatalok hatszáz millió fát ültettek el az utóbbi években. továbbra is részt kívánnak venni környezetük szépítésében, s most, a kisz kb mezőgazdasági ifjusági tanácsa újabb felhívással fordult a fiatalokhoz a majorok, tanyai települések fásítására. ugyanakkor a népfront akcióprogramjában is jelentős helyet foglal el a környezetvédelem.

felszólalt a tanácskozáson dr. gajdócsi istván, a vendéglátó bács-kiskun megye tanácselnöke is. elmondotta: a duna-tisza közén, ahol még csak most jelentkeznek a technika ártalmait, elkészült a környezetvédelem intézkedési terve, amely elsősorban a tavaszonkénti nagyarányú ,,homokverés,, megelőzését szolgálja. ezenkívül megfelelő berendezésekkel látják el a ma még füstölögő gyárakat, s megszüntetik a városokban a széntüzelésű központi fűtéseket. megyénkívüli összefogást igényel azonban a folyók szennyezettségének csökkentése, amely nagymértékben pusztítja a duna és a tiszta élővilágát. /mti/

.-.

bb.55. megbízólevél átadás

tr/p -cz

1976. május 19.

losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán fogadta talat benler rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a török köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevél átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és nagy jános külügyminiszterhelyettes./mti/

.-.

16.25/p

-49-

16⁵⁰

16⁵⁰

bb.56. egyetemi és főiskolai mszbt tagcsoportok értekezlete
csillebércen

t gy/s/p pr -cz v 1976. május 19.

a magyar-szovjet baráti társaság egyetemi és főiskolai tagcsoportjainak ügyvezető elnökei és párttitkárai szerdán tanácskozást tartottak a csillebérci uttörőtáborban. az értekezleten megvitatták a felsőfoku tanintézetekben végzett munka eredményeit és az ifjúság internacionalista nevelésének kérdéseit. a vitaindító előadást dr. gere tiber egyetemi tanár, a gödöllői agrártudományi egyetem mszbt tagcsoportjának ügyvezető elnöke tartotta. résztvett és felszólalt a tanácskozáson regős gábor, az mszbt titkára./mti/

..-

bb.57. miskolcon tartotta ülését az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága

vid/p fm -cz 1976. május 19.

szerdán dr. pesta lászló elnökletével, miskolcon, a megyei tanács székházában tartotta ülését az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága. az ülésen részt vett dr. medve lászló egészségügyi miniszterhelyettes, valamint a borsod megyei és miskolci városi pártbizottság, az orvosegészségügyi szakszervezet, a pénzügyminisztérium és a budapesti fővárosi tanács képviselője is.

dr. ladányi józsef, a borsod megyei tanács elnöke tájékoztatta a bizottságot a megye egészségügyi helyzetéről, az egészségügyi törvény végrehajtása során szerzett tapasztalatokról. az írásos beszámolóhoz fűzött szóbeli kiegészítésben elmondotta többek között, hogy a megye lakosainak száma öt év alatt több mint tizenötezerrel nőtt és megközelíti a nyolcszáz-
ezret. az egészségügyi ellátottság 1960-ig az országos átlagnál alacsonyabb volt, jelentős fejlesztés a harmadik ötéves terv során történt. ebben az időszakban fejeződött be miskolcon a megyei vezető kórház építése. átadásra került a kazincbarcikai 450 ágyas kórház, a rendelőintézettel. felépült az edelényi tüdőkórház korszerű gondozóval, valamint a 18 munkahelyes rendelőintézet. a negyedik ötéves terv főleg minőségi változást hozott. a kórházi ágyellátottság megközelítette az országos átlagot. a tüdő-szakhálózat - az országban elsők között - szervezetten vette át a krónikus, nem fertőző tüdőbetegségben szenvedő járó-és fekvőbetegek ellátását. javultak a kórházi betegellátás feltételei. szikszón 110 ágyas új szülészeti-nőgyógyászati részleg készült el.
/folyt köv ./

16.40/p

-50-

1445

bb. 57. miskolcon....folyt/p

őzdon - a megyében elsőnek - a krónikus belgyógyászati betegek elhelyezésére ötven ágyas részleget hoztak létre. felépült miskolcon a megyei vezető kórházban az első vidéki művese-állomás, amely a sugárterápiás decentrummal és a hozzá tartozó negyven ágyas onkoradiológiai fekvőbeteg-osztálylyal, valamint más egységekkel együtt megyén kívüli, regionális feladatokat is ellát. még az idén átadásra kerül a megközelítőleg négyszáz ágyas gyermekegészségügyi központ, amely a népesedéspolitikai határozatnak megfelelően jelentősen javítja a csecsemő-gyermekgyógyászat feltételeit.

fejlődött a járóbeteg-ellátás. a személyi feltételek hiánya miatt azonban a tervidőszakra betervezett 500 szakorvosi órának csak 25 százalékát tudták felhasználni. alacsony a fogászati ellátottság - jelenleg is hét községi körzeti fogorvosi rendelő és lakás áll üresen. a járóbeteg-ellátás és szakrendelés javítására új rendelőintézet épül sátoraljaujhelyen, mezőkövesden és az ózdi kohászati üzemekben, a közeljövőben pedig megkezdí működését az új intézet leninvárosban is. a kórházi háttér nélkül működő rendelőintézetek azonban - a tapasztalatok szerint - szakorvoshiány miatt és a kórházi helyettesítés lehetősége nélkül komoly nehézségekkel küzdenek.

a körzeti orvosok száma borsodban 315. ennek ellenére elsősorban az aprófalvas településű encsi, edelényi és szerencsi járásban, de máshol is jelentős a be nem töltött körzetek száma. legfontosabb feladat az aprófalvas települések ellátásának megszervezése és a körzeti orvosi ügyeleti rendszer továbbfejlesztése. a krónikus orvoshiányon a megyei tanács úgy igyekszik segíteni, hogy több mint száz tíz egyetemi hallgatóval kötött társadalmi ösztöndíj-szerződést.

az ötödik ötéves terv során újabb 16 általános és 13 gyermek körzet létesítését tervezik. több mint 130 órával növelik az üzemorvosi rendelés időtartamát. a miskolci vasgyári kórház és az ózdi kórház belgyógyászati osztályai kiemelt feladatként foglalkoznak a foglalkozási ártalmakkal, és a két kórház az egész megyére kiterjedő hatáskörű üzemi szakrendelést is szervez.

/folyt köv ./

16.45/p

-51-

1450

bb.57. miskolcon 2.folyt/p

a kórházi ágyak számát több mint 260-nal növelik, és a tervidőszak végén új kórház építését kezdik meg leninvárosban. folytatják a sátoraljauhelyi és a miskolci semmelweis., és megkezdik a miskolc vasgyári kórház rekonstrukcióját. az egészségügyi intézmények gép-műszer ellátására 1980-ig huszmillió forintot költenek. a borsodi szénbányák által korábban más célra használt épület átalakításával izsófalván kétszáz ágyas utógondozót rendeznek be. megállapította dr. ladányi józsef, hogy az egészségügyi ellátás fejlesztésére hozott egyes intézkedések borsodban még nem hozták meg a kívánt eredményt. szóvá tette a járási főorvosok helyzetét; ezt főfoglalkozásként nem vállalják s ezt a tisztséget helyettesítéssel, másod- és mellékfoglalkozásként töltik be. a megye egészségügyi helyzetének ismertetéséhez számos képviselő szólott hozzá és tett fel kérdéseket. a felszólalók sorát dr. pesta lászló nyitotta meg, majd kalló istván, dr. schmitzler józsef, bacskai istvánné, dr. dévald józsef, dr. kaposvári julia, dr. kiss anna, dr. palotai sándor, dr. lakatos pál, dr. medve lászló egészségügyi miniszterhelyettes, dr. vámos marietta, mráz tibor szólalt fel.

a felszólalók a körzeti orvosi alapellátás, ezen belül a több községet ellátó körzeti orvosok közlekedésével, a fiatal orvosok beilleszkedésének elősegítésével, az egészségügyi intézmények felújításával és karbantartásával kapcsolatos pénzügyi kérdésekkel, a végzett orvosok irányításának lehetőségeivel foglalkoztak.

az ülés befejeztével a szociális és egészségügyi bizottság tagjai a miskolci megyei vezető kórházba látogattak, ahol megtekintették a befejezés előtt álló mintegy 400 ágyas gyermekosztályt, a sugárterápiás decentrumot, valamint a hallásszervi megbetegedésben szenvedők gyógykezelésére szolgáló audiológiai gondozót./mti/

.-.

17.00/p

-52-

18⁰⁰
P

bb.58. ülést tartott az országos szövetkezeti tanács elnöksége

ie/s/p hgy

1976. május 19.

az országos szövetkezeti tanács elnöksége szerdai ülésén megtárgyalta és elfogadta a kgst-országok szövetkezeti szövetségei közötti együttműködés erősítésére kialakított javaslatot. a magyar szövetkezeti mozgalom a szocialista országok szövetkezetei közötti tudományos-műszaki információ továbbfejlesztésének összefogását vállalta. a javaslatnak megfelelően széles körű együttműködés bontakozik ki a szövetkezeti feladatok tervezésében, a beszerzés, a feldolgozás, az értékesítés módszereinek, valamint a szövetkezeti kutatás, oktatás és turizmus fejlesztésében is.
/mti/

.-.

bb.59. összhangot kell teremteni a mezőgazdasági munkák és a mezőgazdasági anyagmozgatás gépesítése között - befejeződött bábolnán az országos mezőgazdasági anyagmozgatási tanácskozás

vid/fm/p hgy

1976. május 19.

szerdán bezárult bábolnán a kétnapos országos mezőgazdasági anyagmozgatási tanácskozás. két szekcióban több mint 30 előadás alapján vették számba a kutatás, a fejlesztés és a gyakorlat eredményeit, tettek javaslatokat megoldásként megállapították, hogy az utóbbi időben jelentősen nőtt a mezőgazdasági szállítás rendelkezésre álló géppark. a mintegy 430 ezer tonna raksúlyból 22 százalék a tehergépkocsikra, 75.5 százalék a traktoros szállítási eszközökre jut. az „anyagmozgatási láncok” kialakítása azonban messze elmarad a mezőgazdasági munkák gépesítésétől, a nagy teljesítményű traktoroktól, munkagépektől, kombájnoktól. különösen kirívó ez az ellentmondás az iparszerű termelési rendszerekben, ahol a szállító gépek jelentik a legszűkebb kapacitást, és nem egyszer megakadályozzák a melléktermékek hasznosítását.

mindemellett sok más tényező indokolja - amint a tanácskozáson állást foglaltak - hogy az elmaradást mielőbb behozzák. várhatóan tovább nőnek a hozamok, emelkedik a mezőgazdaság által felhasznált ipari anyagok mennyisége. a termelés koncentrációjával növekszenek a szállítási távolságok. a betakarítás meggyorsítása is nagyobb teherbírásu és gyorsabb szállító járműveket igényel. az v. ötéves terv mezőgazdasági beruházásaiban többek között 13-14 ezer tehergépkocsi, 36-38 ezer általános rendeltetésű pótkocsi, csaknem 30 ezer különböző mobil és stabil speciális rakodó- és szállítógép szerepel.

/folyt köv ./
17.15/p

-53-

18⁰⁵
P

bb.59. összhangot kell teremteni....folyt/p

a feladatok megvalósítása érdekében a tanácskozáson több pontból álló ajánlást fogadtak el. így többek között javasolták, hogy a szállítási csúcspontokban jobban vegyék igénybe a fuvarozó vállalatok kapacitását. ahol létjogosultsága van - például a frissfogyasztású gyümölcs és szőlő szállításánál -, sürgősen vezessék be a konténeres és egységtrakományos anyagmozgatást. a nagy teherbírási traktoros szállító eszközök és tehergépkocsik sebességének megfelelő kihasználására vizsgálják felül a mezőgazdasági utépités helyzetét, és a megfelelő műszaki-gazdasági fejlesztésre tegyenek tárcaközi intézkedéseket./mti/

..-

bb.60. vietnami barátsági nagygyűlés komlón - ho si minh nevét vette fel egy bányászbrigád

vid/p fm hgy

1976. május 19.

komlón a békehónap keretében megrendezett magyar-vietnami barátsági napok szerdán nagygyűléssel és brigád-névadóval zárultak. a május 1. művelődési házban több mint háromszázan vettek részt a vietnami nagygyűlésen, többségük kossuth, zobák és béta bányai üzem dolgozói. jelen volt a hazánkban tanuló vietnami diákok egy csoportja is. ebből az alkalomból mutatták be a ho si minh életéről készült dokumentumfilmet. ezt követően a kossuth bányai üzem munkásklubjában került sor a brigád-névadó ünnepségre. a mecseki szénmedence egyik legkiválóbb szocialista brigádja- vezetője nagy dezső, a szocialista munka hőse - felvette ho si minh nevét. a munkásklubban fotókiállítás nyílt, amely a vietnami demokratikus köztársaság harminc évét mutatja be./mti/

..-

bb.61. kétmilliárd forint a munkakörülmények javítására - értékelték a munkásvédelmi intézkedési tervek teljesítését tatabányán

vid/p fm hgy

1976. május 19.

a szakszervezetek komárom megyei tanácsa munkásvédelmi bizottsága hatvan vállalatnál, üzemnél vizsgálta meg, hogyan teljesítették az elmúlt öt év alatt a munkásvédelmi intézkedési terveket. a tapasztalatokat szerdán tatabányán tanácskozáson vitatták meg. elmondották, hogy a szénbányákban sokkal több intézkedést vezettek be a munkakörülmények javítására, mint amennyit eredetileg terveztek. nagy teljesítményű gépekkel könnyítették a fizikai munkát a frontfejtésekben, a szűrtőlégvesztés csökkentése érdekében korszerűsítették a műszerparkot.

/folyt köv ./
17.25/p

-54-

bb.61. kétmilliárd forint .....folyt/p

a tatabányai szénbányák 20 millió forintot költöttek a biztonságot fokozó új műszerek beszerzésére. minden bányászati ndk-gyártmányú fejlámpákkal láttak el. a nyergesujfalui eternitgyárban, a dorogi gyógyszerárugyárban és az ácsi cukorgyárban az anyagmozgatás gépesítésében értek el jelentős eredményt. a sütőiparban szovjet gyártmányú új alagutkemencék felszerelésével javították a munkakörülményeket. a mezőgazdaságban az iparszerű termelési rendszerek bevezetéséhez vásárolt nagy teljesítményű gépekkel változtatták meg előnyösen a munkafeltételeket. a bányavidékeken 12 új fürdő-öltözőt építettek, ugyancsak korszerű szociális létesítményeket adtak át a nyergesujfalui magyar viscosagyár, a lábatlani vékonypapírgyár és az esztergomi műszeripari művek munkásainak.

az összegezek szerint a 60 vállalat, üzem több mint 2 milliárd forintot költött a negyedik ötéves tervben a munkakörülmények javítására. a munkavédelmi felügyelők kifogásolták, hogy a zajártalom csökkentésére nem fordítottak elegendő gondot. több üzemben szép terveket készítettek, de azokat nem valósították meg. elmarasztalták több üzem vezetőjét azért, mert az egyéni védőeszközöket megvásárolják ugyan, de nem követelik meg a dolgozóktól azok rendszeres használatát. szóvá tették a munkavédelmi szakemberek azt is, hogy az üzemek vezetői a milliókat érő munkagépeket megvásárolják, az olyan baleseti veszélyforrások megszüntetését azonban halogatják, amelyeknek elhárítása csupán néhány száz forintba kerülne.

a tanácskozáson ismertették, hogy a felülbírált üzemek, vállalatok nagy körültekintéssel elkészítették az ötödik ötéves tervre szóló munkásvédelmi intézkedési terveket. az előkészítés során a dolgozók véleményét is kikérték; a gazdasági vezetők, a szakszervezeti bizottságokkal közösen kérdőíveket adtak a munkásoknak, hogy írják le javaslataikat a munkakörülmények javítására. ezeket rangsorolták és beépítették az új intézkedési tervekbe. 1980-ig a hatvan üzem, vállalat csaknem 3 milliárd forintot szán a munkakörülmények további javítására./mti/

..-

17.40/p

-55-

18¹⁰

18¹⁰

bb.62. berzsényi - emlékülés kecskeméten

vid/p fm hgy

1976. május 19.

berzsényi daniel születésének 200. évfordulója alkalmából szerdán kecskeméten emlékülést rendezett a katona józsef társaság és a tit megyei irodalmi szakosztálya. berzsényi költészetéről dr. orosz lászló irodalomtörténész tartott előadást. az emlékülésen részletek hangzottak el a költő műveiből.
/mti/

--

bb.63. folklór -bemutató tatán

vid/fm/p hgy

1976.május 19.

nagyszabású folklór-bemutatót rendeztek szerdán tatán, a komárom megyei művelődési központban. a kpvd sz bihari jános együttese mutatta be tata lakosságának az ország különböző tájainak népi táncait. a bemutató egyben tapasztalatcsere is volt: a komárom megyei táncegyüttesek vezetői, tagjai is megnézték a fesztivál-díjas, nagy hírű bihari együttes vendégszereplését./mti/

--

bb.64. megalakult a „sopron barátok miskolci köre,,

vid/p fm hgy

1976.május 19.

a várossá alakulásának jövőre 700. évfordulóját ünneplő sopron számos kapcsolatot tart miskolccal.

sopronból költözött miskolcra a nehézipari műszaki egyetem bánya- és kohómérnöki kara. a borsodi bányavidéken csak úgy, mint a diósgyőri, ózdi kohászati üzemekben számos olyan műszaki dolgozik, akik még sopronban szereztek meg diplomájukat. az utóbbi években pedig mind több azoknak a száma, akik egy-egy rendezvényre, vagy üdülés-pihenésként huzamosabb időt töltöttek a műemlékeiről híres városban.

a várossá alakulás jubileuma alkalmából szerdán miskolcon, a rónai sándor megyei művelődési központban az íbusztit ország-világjárók baráti körének rendezésében vetített-képes ismertetést tartottak sopronról. a résztvevők között voltak többek között a miskolci nehézipari műszaki egyetem soproni származású oktatói, és azok, akik egykor ott végezték iskolai tanulmányaikat. a jubileumra készülő városból küldöttség érkezett miskolcra, ahol kimondták a „sopron-barátok miskolci körének,, megalakulását. elhatározták, hogy közös programokat szerveznek többek között a soproni szüreti napokra, különböző kulturális és műszaki rendezvényekre, hogy a két város között ezzel is erősítsék a kapcsolatokat./mti/

17.45/p

--
-56-

18²⁰

felhasználható 20 óra után

bb.65. valéta-napok a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid/fm/p hgy

1976. május 19.

a több mint 200 éves, és még a selmeci bányászati akadémia idejéből fennmaradt hagyományokat ápolva szerdán kezdődtek meg miskolcon, a nehézipari műszaki egyetemen a valéta-napok.

az egykori testvér karral fenntartott barátságot ápolva szerdán miskolcon a nehézipari műszaki egyetemen tartották meg az összevont szakestélyt, amelyen részt vettek a miskolci felsőoktatási intézet bányász-, kohász- és gépészmérnöki karának, a soproni erdészeti és faipari egyetemnek, a székesfehérvári geodéziai és földmérő karnak, a dunaujvárosi kohó- és fémipari főiskolai karnak végzős hallgatói is, mintegy kétszázan.

a szakestélyen - amelyen a bányász-, kohász- és gépészkar valéta-elnökei töltötték be az elnöki tiszteket, az évszázadok során kialakult szokás szerint vidám énekszóval, diáknótákkal, az egyetemi évek emlékeinek felelevenítésével vettek búcsút az alma matertől.

a valéta-napok alkalmából az idén is megrendezik a miskolci nehézipari műszaki egyetem három karán működő tudományos diákkörök tanácskozását, amelyen az önállóan kidolgozott témáról számolnak be a hallgatók. ugyancsak sor kerül a diák-karneválra, amelyre tréfás öltözékben vonulnak fel a mérnökjelöltek. felkeresik az uv-dombot, ahol elhelyezik azoknak plakettre vésett nevét, akik az egyetemi évek alatt a legtöbb utóvizsgát tették. a valéta-napok szombaton a valéta bállal fejeződnek be./mti/

--

bb.66. weöres sándor

k pr/gk/p hgy

1976. május 19.

és károlyi amy csütörtökön 15 órától dedikálja műveit -köztük a legutóbbi, nagy sikerű „áthallások,, című weöres-kötetet - az arany jános könyvesboltban, az i. kerület krisztina körut 34.szám alatt./mti/

18.00/p

--
-57-

18³⁰

bb.67. pullai árpád látogatása somogy megyében

vid/p fm hgy

1976. május 19.

pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára szerdán somogy megyébe látogatott. a siófokon varga péter, a megyei pártbizottság első titkára és balassa béla, a siófoki járási pártbizottság első titkára fogadta a vendéget, aki ezután részt vett és felszólalt a párt végrehajtó bizottság kibővített ülésén, amelyen a járás gazdasági helyzetéről, a mezőgazdasági üzemek munkájáról és az időszerű pártpolitikai feladatokról tárgyaltak.

a központi bizottság titkára a délutáni órákban a megyei és a járási vezetők társaságában tabra látogatott, ahol a tabi egyesült „béke„ termelőszövetkezet párt- és gazdasági vezetőivel találkozott. kaveczki jános, a nagyközségi pártbizottság titkárának üdvözlő szavai után horváth pál, a közös gazdaság elnöke ismertette a termelőszövetkezet helyzetét.

a tájékoztató után pullai árpád megtekintette a termelőszövetkezet gazdasági egységeit, a központi gépműhelyt, az állattenyésztési telepet./mti/

.-.

bb.68. Lázár györgy hazaérkezett ausztriából

t bc/s/pr/p hgy

1976. május 19.

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke ausztriai hivatalos látogatásáról szerdán visszaérkezett budapestre.

a kormány elnökével együtt visszaérkezett dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke és lakatos ernő, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnökhelyettese.

fogadásukra a keleti-pályaudvaron megjelent aczél györgy a minisztertanács elnökhelyettese, puja frigyos külügyminiszter, rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter. jelen volt a fogadtatásnál dr. peter hohenfellner, az osztrák köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

/folyt köv ./
18.05/p

-58-

1885
P

bb.68. Lázár györgy 1.folyt/p

Lázár györgy megérkezése után nyilatkozott ausztriai utjáról:

- a látogatásra bruno kreisky szövetségi kancellár meghívása alapján került sor. célja az volt, hogy áttekintsük a két ország együttműködését és megbeszéljük milyen módon fejleszthetjük azt a jövőben. ezenkívül természetesen - mint ilyenkor szokásos - véleményt cseréltünk a legfontosabb nemzetközi kérdésekről is. a tárgyalások megfelelték a várakozásnak, igen konstruktív és szívélyes légkörben zajlottak le.

- az alapvető nemzetközi kérdésekhez azonos módon közelítünk; ez mindenekelőtt a legfontosabb kérdésre, az enyhülési folyamat megítélésére vonatkozik. a tárgyalásokon számunkra nyilvánvalóvá vált, hogy az osztrák köztársaság kormánya következetesen törekszik a helsinki záróokmányban foglalt elvek végrehajtására, érvényesítésére és annak a nemzetközi fórumokon való képviselésére is. ez a mi törekvésünk és szándékunk is. mindkét részről hangsúlyoztuk, hogy a politikai enyhülést a katonai enyhülésnek kell követnie, s minden olyan nemzetközi fórumon, ahol ezekben a kérdésekben hallatni kell szavunkat, ezt meg fogjuk tenni, és a lehetséges területeken együtt is fogunk működni annak érdekében, hogy elősegítsük az enyhülési folyamatot.

- kétoldalu kapcsolataink témái széles körűek voltak, felölelték a tudományos, kulturális együttműködés területeit, és a két országot érintő más kérdéseket is. a megbeszélések egyik központi kérdése a gazdaság volt. számunkra ennek azért is van jelentősége, - és úgy gondolom az osztrákok számára is - mert a nyugati országokkal folytatott kereskedelmünkben az osztrák partner részesedése igen magas, második helyen áll. a hagyományos kereskedelmi kapcsolatok mellett élénk kooperációs kapcsolatok is létrejöttek. ezek tapasztalatait, valamint a két ország gazdasági adottságát és földrajzi közelségét figyelembevéve megállapodtunk, hogy nagyon sok területen továbbfejleszthetjük a gazdasági együttműködést. arról is tárgyaltunk, hogy a gazdasági együttműködés fejlesztését milyen módon és milyen eszközökkel segíthetjük elő. a magunk részéről világosan elmondtuk osztrák tárgyalópartnereinknek: szükségesnek tartjuk azoknak a korlátoknak a fokozatos lebontását, amelyek a magyar áruk kivitelét hátrányosan érintik, befolyásolják. erre partnereink készséget mutattak, és elhatároztuk, hogy közös munkával ezeket a korlátokat fokozatosan megszüntetjük és megvizsgáljuk milyen feltételeket kell megteremtteni ahhoz, hogy ez megtörténhessen.

/folyt köv ./
19.10/p

-59-

2000
P

bb.68- . Lázár György 2.folyt/p

- a látogatás során módomban volt megtekinteni az egyesült acélművek kapfenbergi vállalatát, amelynek széles körű kapcsolata van a magyar gazdasággal. ott is érzékeltük, hogy megvannak a feltételek és a lehetőségek ahhoz, hogy hatékonyabban tegyük, elmélyítsük és szélesítsük gazdasági együttműködésünket - fejezte be nyilatkozatát Lázár György./mti/

-.-

bb.69. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

a/hgy

1976. május 19.

31. földrajzi névgyűjtés
  32. erdészeti egyetem - szabványügyi hivatal megállapodás
  33. új motel
  34. vízügyi kiállítás
  35. szervezéstudományi konferencia
  36. tatabányán szerelik fel a 12. megyei számítógép központot
  38. a vígszínház igazgatósága közli
  - 38° történelmi emlékpark
  39. tudományos konferencia
  40. ndk kiállítás
  41. nyergesi János kiállítás
  42. Balogh András kiállítása
  43. oktatási minisztérium és Szabolcs megye vezetőinek megbeszélése
  44. Ho Si Minh szobrának koszorúzása
  45. Székér Gyula nyilatkozata
  46. erdészeti tanulók versenye
  47. fotó vegyszer áruszállítás
  48. bnv -vendégek
  49. együttműködési megállapodás az MTA és az NDK mezőgazdaságtudományi akadémiaja között
  50. a magyar-csehszlovák együttműködés
  51. a bnv első üzletkötése
- /folyt.köv./
19.19/a

- 60 -

20°

bb.69./ a belföldi.....folyt./-a

52. Huszár István előadása az MSZMP politikai akadémiáján
  53. Németh Károly látogatása az OVH-ban
  54. országos környezetvédelmi tanácskozás
  55. megbízólevél átadás
  56. egyetemi és főiskolai MSZBT tagcsoportok értekezlete Csillebércen
  57. az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának ülése
  58. ülést tartott az országos szövetkezeti tanács
  59. mezőgazdasági anyagmozgatási konferencia
  60. vietnami barátsági nagygyűlés Komlón
  61. munkakörülmények javítása
  62. Berzsenyi emlékülés
  63. folklór-bemutató
  64. Sopron barátok miskolci köre
  65. Valeta-napok
  66. Weöres Sándor dedikál
  67. Pullai Árpád látogatása Somogy megyében
  68. Lázár György hazaérkezett Ausztriából és nyilatkozata
  - y9. hírcsúszék
- /mti/

-.-

bb.70. kubai egészségügyi küldöttség

pr/a/hgy

1976. május 19.

az 1976-77.évi magyar-kubai egészségügyi együttműködési terv aláírására Szerdán Pedro Ascui Enríquesnek, a kubai köz társaság egészségügyi miniszterhelyettesének vezetésével küldöttség érkezett hazánkba./mti/

-.-

bb.71. időjárásjelentés

gg/a/hgy

1976. május 19.

a meteorológiai intézet jelenti május 19-én Szerdán este 20 órakor:

fülledt idő

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős lesz az ég, a nappali órákban elszórtan keletkeznek záporok, zivatarok. napközben kissé élénkebb lesz a változó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 21-26 fok között.

/mti/

19.50/a

- 61 -

20°

bb.72. sikerral zárult a tavaszi művészeti képaució

t kf/gg/p hgy

1976. május 19.

a felkinált festmények közül jónéhány a kikiáltási ár kétszereséért, háromszorosáért kelt el. az aukció három legértékesebbnek tartott festménye közül derkovits gyula halas csendélete a kikiáltási áron került új tulajdonosához, gulácsy lajos műve pedig hosszas licitálás után talált új gazdára. a legnagyobb érdeklődést mednyánszky lászló: erdőrészel patakkal című alkotása váltotta ki. ugyancsak megvásárolták mészőly géza, egry józsef, ferenczy károly, glatz oszkár, koszta józsef és szőnyi istván képeit.

a bizományi áruház vállalat kétnapos tavaszi művészeti képauciója - annak ellenére, hogy az aukcióra bocsátott festmények közül csaknem ötven megmaradt - sikerral zárult.
/mti/

bb.73. belpolitikai hireink jegyzéke 1976. május 19-én
18 órától zárásig

70. kubai egészségügyi küldöttség

71. időjárásjelentés

72. sikerral zárult a tavaszi művészeti képaució

73. hírsjegyzék. /mti/

--

21.00/p

-62-

21⁰⁵

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztette: halasi györgy

MTI

60.008/x
Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1976. május 20. csütörtök

bb.1. ünnepi könyvhét budapesten

ró/fe/pröa/-cz

1976. május 20.

a munkásművelődés segítése, hatékony támogatása jellemzi az ünnepi könyvhét budapesti programját: az állami könyvterjesztő vállalat az értékes irodalom nagy seregszemléjét a könyvbarát körök fejlesztésére, a szocialista brigádok házikönyvtára akciójának gazdagítására, gyarapítására igyekszik felhasználni.

a főváros valamennyi kerülete bővelkedik a könyvheti programokban: többek között irodalmi műsort rendeznek május 24-én az ady endre művelődési házban az újpesti könyvbarát kör tagjainak május 31-én a hazafias népfront xi. kerületi székházában a kerületi könyvbarátoknak, június 3-án pedig a danuvia művelődési központban az üzem szocialista brigádjainak. színes irodalmi estek lesznek csepelen, a ganz-márag-ban, s több más nagyüzemben is, olyan népszerű művészek felléptével, mint például besenyei ferenc, bencze ilona, bodnár erika és káldy nóra.

az idei ünnepi könyvhét mintegy 130 újdonsággal várja a könyv barátait, az irodalom híveit: az olvasók valóban ünnepien gazdag, sokrétű könyvtermésből válogathatnak a 110 budapesti könyvesboltban, a 80 utcai könyvsátornál, a 84 pavilonban és a 2300-at meghaladó gyári, üzemi könyvvásáron. sok olvasó kívánságára az állami könyvterjesztő vállalat az idei könyvünnepen két antikvár sátort is felállít: egyiket a kőbányai pataky istván téren, a másikat pedig a rákóczi uti extra áruház mellett.
/folyt.köv./

- 1 -